مكتبة الأمل

המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית | בס"ד ירושלים, תשל"ד ו' עקב כ"א מנ"א תשל"ד (9 באוגוסט 74) | דף היומי חולין פ"ה | שנה כ"ה גליון 8659 | המחיר 80 אגורות

„מאיה"
מרכז מכונות כביסה
הספקה מיידית של
מקרר „פילקו" אמריקאי
במחיר ישן
מכונת כביסה
„קונסטרוקטה" גרמנית
במחיר ישן עד גמר המלאי
בני ברק רח' ר' עקיבא 41 טל. 782584

ריצ'ארד ניכסון התפטר - סגנו ג'ראלד פורד יושבע היום כנשיא ה־38 של ארצות־הברית

ניכסון מסר על התפטרותו לפורד ולאחר־מכן למנהיגי הרפובליקנים והדמוקרטים ✱ לסגן־נשיא ✱ רוקפלר מומלץ לסגן־נשיא ✱ קיסינג'ר ימשיך בתפקידו כשר החוץ

[illegible]

קיסינג'ר ממשיך בתפקידו

[illegible]

סנטור דמוקרטי הגיש הצעה להעניק חסינות לניקסון

[illegible]

נגעל מושב הנהלת הועה"פ העולמי של אגודת ישראל

פניה לממשלת ישראל לתקן פירצות השבת ו"מיהו יהודי" ✱ שורה של החלטות בעניינים חשובים ויסודיים

[illegible]

ניקסון יורד — הדולר עולה

[illegible]

דיונים בקהיר על סיוע סובייטי למצרים

[illegible]

ראש הממשלה בסיור ברמת הגולן עם שר הבטחון והרמטכ"ל

המציאות צופנת הכנות למלחמה ויש להתכונן בקצב מואץ

[illegible]

זמני הדלקת הנרות

מוצש"ק		ערש"ק
8.08	ירושלים	6.52
8.10	תל אביב	7.10
8.11	חיפה	7.04

העובדים המצרים במינהל האזרחי בלוב פוטרו

[illegible]

לחץ על ממשלת צרפת לשנות מדיניות האמברגו על נשק

ביקורת בעתוני פאריס אחר הגילוי הרשמי על מטוסי מירז' שסופקו ללוב ונכללו במערך המצרי

[illegible]

תגבורות יווניות לגבול תורכיה בהתגבר המתיחות

[illegible]

5 חיילים נהרגו ו־6 נפצעו בתאונות בסיני

[illegible]

חסידי וורקא, סקרנביץ אוטבוצק

מודיעים בזה, כי כבוד האדמו"ר מוורקא הרב קאליש שליט"א
נכדו של הרה"ק מאוטבוצק זצוק"ל שמנו"כ בטבריה ישבות בשבת ק' פ' עקב בתל אביב, ותאכסן בדירתו של הרה"ח ר' משה ירוסלבסקי הי"ו, רח' יבנה 3. האדמו"ר יתפלל בביה"ח דסקרנביץ ויערוך שולחן בשלש סעודות בביה"כ דחסידים "יבנה"
הועד

"יסודי התורה" בפרדס חנה חוג חת"ס
זכרון מאיר

הננו שמחים להודיע בזה שבעז"ה זכינו לרכוש בנין נרחב עם חצר גדולה עבור גן הילדים לבנים שע"י התלמוד תורה ברח' אלישע
התחלת הלימודים אי"ה בר"ח אלול הבעל"ט
ההנהלה

הודעה
למשרד תורני מרכזי בירושלים דרוש בדחיפות
עוזר ראשי לחשב בדירוג אקדמי
הכישורים הדרושים:
1. כלכלן
2. מינהל עסקים
3. יחשי צבור
המעוניינים יפנו בכתב בפירוט תולדות חיים נסיון בעבודה והמלצות לת.ד. 6068, ירושלים
הערה: התפקיד כרוך בנסיעות מחוץ לעיר
(רצוי בעל רשיון לרכב)

"בתי אבות" ע"י ישיבת פוניבז'
[illegible]
בני־ברק ת.ד. 26 טל. 783111

דרושים
א. מחנך לילדים ת"ח וירא"ש, נשוי או רווק
שעות עבודה מ־2—9 אחה"צ
ב. אם בית לבנות במשרה חלקית אשה חרדית בעלת בית טובה, אוהבת ילדים, רצוי בגיל 40—50
שעות עבודה מ־6—10 בבוקר
[illegible]

למכירה דירה
בת 2 חדרים
ברחוב ברסלב בבני־ברק
טל. 740444

מעדניה
מוצרי בשר ואוכל מוכן
תל־אביב רח' שינקין 53
טלפון 247651

ארוחות מוכנות — תפריט מגוון וביתי טרי יום יום
מקבלים הזמנות לשמחות ומסבות
משלות הביתה ושרות אישי — ארוחה והגשה
[illegible]
רק חלק
כשר למהדרין

למסירה
[illegible]
פרטים: יעקב 237955

דרושה מוכרת
[illegible]
אופנת דוידס
[illegible]
טלפון: 226130

הקמת מצבה
לבעלי אבי חמי סבי אחי גיסי ודודנו
איש יקר רוח הולך תמים
מו"ה מנחם אריה
בן מו"ה יעקב רוט ז"ל
[illegible]
יתקיים ביום שני פרשת ראה כ"ד מנחם־אב תשל"ד בשעה 4.30 בבית עלמין קרית אתא
אוטובוס יצא מטבון [illegible] בשעה 4.15 ע"י ביה"כ היכל שלמה לבית העלמין
המשפחה

משה יוסף בוצ'קובסקי | רחל קליין
בני ברק | בני־ברק
מאורשים
בס"ד מנחם אב תשל"ד

מוסדות התורה המאוחדים של חסידי גור בא"י
ברכת מז"ט נאמנה ושפע איחולים לבביים
לידידנו ומכובדנו הנעלה העסקן המסור רב הפעלים
מתושבי אנ"ש בבני־ברק
הרה"ח ר' ליבל בורנשטיין הי"ו
ומשפחתו הכבודה
לאירוסי בנם היקר והחשוב ישראל מרדכי נ"י
[illegible]
תזכו לרוות מהם ומכל יו"ח רב נחת כשאיפתכם

חניכי ישיבת קול תורה
בני־ברק והסביבה
הננו מזמינים את חניכי הישיבה
לכנס התעוררות
בהשתתפות מרנן ראשי הישיבה שליט"א
ביום ב' כ"ד מנ"א בביהמ"ד „אהבת חסד"
רח' הרב דסלר 7 בני־ברק
תפלת מנחה בשעה 7

בני ירושלים!
הכונו לקבלת פנים חגיגית
לראשי אגודת ישראל מחו"ל
משתתפי מושב הנהלת אגודת ישראל בירושלים שיערך בעז"ה ביום ראשון
כ"ג מנ"א בשעה 8.30 במלון המרכז רח' פינס ירושלים
בהשתתפות גדולי התורה ומנהיגי התנועה בארץ ובחו"ל
מרכז אגודת ישראל בירושלים

קריה חסידית | מועצה מקומית
חצור הגלילית | חצור הגלילית
בעזרת ה' להשי"ת אנו שמחים להודיע על:
השלמת שלבי התכנון בצוע עבודות הפיתוח ותשתית והתחלת הבניה.
חגיגת
הנחת אבן הפנה
תתקיים ברצות ה' ביום שני ב' דר"ח אלול תשל"ד 19 באוגוסט 1974
בשעה 4.30 אחה"צ — באתר הבניה
ישאו דברים:
הגאון רבי פנחס מנחם אלתר שליט"א | מר אברהם צופר
הרה"ג ר' משה זאב פלדמן שליט"א | מר יצחק זריהן
ראש מועצת חצור
דברי פתיחה וניהול:
הרב אשר נויהוז שליט"א
מקומות מיוחדים לנשים
התנועה הקיבוצית משעה 5.00 לשעה 4.30
[illegible]: מירושלים — בני ברק — תל אביב — חיפה
[illegible] 16, ת.ד. 528 ב"ב טל: 799031

כולל "חלקת יעקב"
בית מדרש להוראה רח' סוקולוב 19 בני ברק

כוס תנחומין
להאי גברא רבה ויקירא מוקיר רבנן, מופלא במעשה צדקה וחסד והחזקת התורה
מוהר"ר משה אהרן רוזנגרטן שליט"א מצירין
ולמשפחתו
על פטירת רעיתו החשובה והצנועה רבת פעלים ומגזע היחש
מרת העניא ע"ה רוזנגרטן
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד
הנהלת הכולל | האברכים

مكزامن الأصل

הד היום

בתבונה ובלי חיפזון

עתיד יהודה והשומרון לוטה עדיין בערפל גדול, לא זו בלבד שלממשלת ישראל אין עוד הדיעות מגובשות, אלא אף העולם הערבי עצמו טרם גיבש לו עמדה, הוא מטלטל עצמו מהצהרה להצהרה ו־בעל בכבל הקלע בין הרצון לפייס את ארגוני המחבלים לבין הרצון לא להעמיק קרע עם ירדן, מתוך ידיעה שניגודי אינטרסים אלה מיטיבים רק את האינטרס של ישראל.

טבעי ומציאותי היה הדבר שבתסבוכת זו תשמור ישראל עצמה על כיוון בטוח שיאפשר לה לתמרן עצמה בתסבוכת זו מבלי להנזק. על כל פנים היתה, ככל האפשר את העיפות בשאלה זו. אלא שבמגרעה הפוליטית שבה אנו מתגלגלים כאן הפרדה הכוחות בי־גבריות, נדמה שהפילוג מן הממשלה גם אותה הבהלה אלטנטורית הנרדשה, ממכה בשעה זו, ולרגע אנו נראים כעגלונים המעמידים את העגלה לפני הסוסים.

גילוי על אותה קבוצה קלנית בישראל, שהיא מגלה דאגתה לשאיפתם הערבים יותר מאשר לצרכיה של ישראל, והר שבאה מבוליטיקה לשום שיש לה רקע פסיכולוגי וחברתי. אבל לא נוכל להתעלם מן העובדה, שגם הוגים רציניים יותר שמחם מיתר להדיש כוח גדולה יותר של אחריות, נתפסו להיפזון שלא בעתו, והכוונה גם לממשלה יחד לאופוזיציה שמגלים קוצר רוח המסייע רק בידי האויב.

אין לשלול את זכותה של הממשלה לחפש כל ההזדמנות להידברות עם המדינות השכנות, אף שהסיכויים נראים קלושים לפי שעה. אנו מצווים לחתור בכל מאמצי הכח לקראת הבנה, גם אם זו איננה נראית באופק. אבל קשה להבין מה הריץ את שר החוץ כי אלון לוושינגטון עוד בטרם הכריעו הערבים עצמם, אם יש להקדים מו"מ עם ירדן על שלב שני במו"מ עם מצרים. כה עוד כאשר ההצעות שהביא אתו שר החוץ לוושינגטון מוגדרים על ידי כ„הצעות פרטיות" שהממשלה טרם סבכה ידיה עליהם. קשה להאמין, שהאמריקאים הם כה נאיביים להאמין בהבטחה של שר החוץ הישראלי ישתבן בבחינת הצעות שאין כל בטחון שאכן מתקבלים על דעת ישראל. הלא בדרך זו אנו גם הוספים את עצמנו ללחצים נוספים, כאשר המתווך ד"ר קיסינג'ר יודע מה כבר מונח בקופסא שלו במהלך השיחה. אותן „חבהרות" אפשר היה בהחלט להעביר לוושינגטון גם לא בפגישה עם ד"ר קיסינג'ר.

איתה קושיא אפשר לטעון נגד האופוזיציה של „הליכוד" אשר בלהה הזדמנות לנגח את הממשלה על רקע ידיעת הדין אמריקאית בדבר פגישה כושלת בין מי שהיתה ראש ממשלה ישראל לבין המלך חוסיין. ואין זה חשוב כלל אם אכן התקיימה פגישה זו אם לאו, עצם הדיון הפומבי, המאלץ את הממשלה גם לגלות כעס מן הקלפים הסמויים שלה, יש בו כדי להחליש את עמדתנו במו"מ העתיד לבא. גם מי שמסתייג בהחלט מכל הסכם עם ירדן, אינו חייב לראות אינטרס פוליטי ישראלי לחשוף את מלך ירדן להתק ערבי מהודק אשר ימריץ אותו להקשיח עוד יותר את עמדותו. סוף כל סוף חוסיין הוא פרטנר טוב יותר לישראל מאשר יאסר ערפאת.

שוב בולטת כאן חוסר היציבות הפוליטית בישראל. העולם הערבי עדיין מפולג לגבי שאלה הייצוג הפלסטיני, זאת אפשר ללמוד גם מן הסתירות הבולטות שבין הכרזות סאדת—חוסיין שניתנה לפני פחות מחודש, לבין ההודעה של שר החוץ המצרי איסמאעיל פאהמי שלפיה תתנגד מצרים להחזרת הגדה המערבית לשלטון ירדן. האם זה לא יהיה נבון יותר אם ניתן לערבים להסתבך בינם לבין עצמם באופן ובצורה שתסקף את האפשרות להתקדם לקראת מו"מ.

אפילו אחרי סיום שיחות [illegible], התברר שוב, שהדרך לפסגה עדיין ארוכה, ושאכן שפסגה כזאת לא תוכל להתקיים בקרוב, בודאי כל עוד שלא יושב הסכם בנושא הפלסטיני. הרי הדרך להידוע ועידת ג'נבה הסגורה, ואם נשהרים בהגדרה של הנייבונה בת הסכם ראש הממשלה מר רבין, אפשר לשאול: לבנה „לגיבה זכוין" על הוכנית [illegible] שאינם נראים ריאליים בכלל בשלב זה. ירדן איננה יכולה להסכים להצעות שהועלו ברוייה בינה ובין ישראל. גם לאמריקאים אין פתרונות קסם. ישראל איננה מקבלת את דרישת ירדן לנסיגה במסגרת „הפרדת כוחות" שאיננה רלבנטית, ירדן כבלה את עצמה בשלטונאות של ביניל למצרים. למה לנו לרוץ לפני העגלה?

ההנחה שצפוי חידוש המלחמה, אם לא נקדם פתרון, איננה משתנה כלל גם אם נקדים להיוחר, כי לה מישראל מוכנת לתת אין הערבים מוכנים לקבל ומה שהם דורשים אין ישראל יכולה ליתן. אחרי נתונה כזאת, שוב לא יצטרכו הערבים למצוא אתה מיום ומתן. גם מה שבהרחב עתה בוושינגטון בחייב שנבלבל את בעיותינו ביתר התבונה מדינית ובודאי לא בחיפזון.

מנהיג הדמוקרטים בסנט. מייק מנספילד:

משפט הסנאט נגד ניכסון על „ווטרגייט" - בעוד חודש

המשפט יוכל להתחיל תוך עשרה ימים עד שלשה שבועות מיום ההצבעה בבית הנבחרים ✱ לחצים להקדים את ההצבעה המוקדמת להפללת הנשיא בבית הנבחרים ✱ סנטורים מצטרפים לדרישה להדיח את ניכסון

ואשינגטון, — משפט הסנאט נגד הנשיא ניקסון בפרשת ואטרגייט עלול להתקיים בעוד כחודש ימים — אמר היום מנהיג הדמוקרטים בסנאט, מייק מאנספילד רב ההשפעה.

מנהיגי הסנאט להכנו הוגו לקראת הצבעה מוקדמת להפללת הנשיא בבית הנבחרים — שהיא הקדמה הדרושה לעריכת משפט על ידי הסנאט.

הסנטור מאנספילד אמר לעיתונאים שהמשפט יוכל להתחיל תוך 10 ימים עד שלושה שבועות מיום ההצבעה בבית הנבחרים, וזה יוכל להיות בראשית החודש הבא, אם יחיש בית הנבחרים את קצב הדיונים בהפללה המתוכננים להתחיל ב־19 באוגוסט. פרק זמן זה יתן לניקסון שהות להכין את הסניגוריה שלו.

התפתחות כזו עלולה להביא לידי כך שיתקן פסק דין לפני הבחירות לקונגרס בחודש נובמבר אשר בהן יבחרו כל 435 צירי בית הנבחרים ושליש מבין 100 הסנטורים.

לגבי רבים בהם, עמדה עמדתם בפרשה ואטרגייט להשפיע על עתידם הפוליטי.

בעיר פניקס אמר מנהיג הרפובליקנים בבית הנבחרים, בגן רודאס, שהוא יצביע לכנו הפללה הנשיא כבוק שורות כפלגתי שלו.

הסנטור רודאס אמר שההודעה שבהר הנשיא אתמול, שה שהודיע שהוא ידע על הטשטוש בשלב מוקדם, שיכנעה אותו (את הסנטור) להצביע בעד ההפללה. (עי"ר)

יו"ר ועדת החוץ של הסנאט האמריקאי, פולברייט:

קיסינג'ר טוהר מכל אשמה של האזנה

קיסינג'ר איים בחודש יוני, שאם לא יטוהר שמו בקשר לטענות שהוא יזם האזנה והקלטה של שיחות עתונאים ופקידים, כדי לגלות הדלפות בטחוניות — יתפטר ✱ קיסינג'ר: משבר „ווטרגייט" לא ישפיע על מדינות החוץ

ואשינגטון, — מזכיר החוץ האמריקאי, הנרי קיסינגר טוהר מכל אשמה, בקשר לטענות שהוא יזם האזנה והקלטה של שיחות עיתונאים ופקידים, כדי לגלות הדלפות בשנים משנת 1969 — זאת אמר היום יו"ר ועדת החוץ של הסנאט ויליאם פולברייט.

במסיבת עיתונאים שקיים בזלצבורג בחודש יוני שעבר איים קיסינגר כי יתפטר מתפקידו אלא אם יטוהר מן האשמות הלו.

קיסינגר אמר שהוא רק סיפק את שמותיהם של אנשים שהיתה להם גישה אל מיסמכים שתוכנם הודלף.

הסנטור האמפרי אמר שלידי הועדה לא הגיע שום מידע שיכול היה לשמש סיבה לשינוי ההלכה של הועדה לאשר את מינויו של קיסינגר כמזכיר החוץ. (יופ"י)

הסנטור האמפרי אמר, בדברו על קיסינגר: „היא דרוש, היא טוב בי־הנהגה. הוא נכס לאיצר עצוב, [illegible] שבילא מהאזנה אין כי דבר כדי לשנות את השקפותו".

פולברייט אמר כי החקירה בפרשת ההאזנה החלה לאחר פרסומת הציתותים של קיסינגר, אשר באה בעקבות עדות על הדלפות בקשר לחקירה ההפללה שהתנהלה על ידי בית הנבחרים, ושהמסקנה שנתקבלה שקיסינגר לא גילה לועדת החוץ את כל הדברים של התפקיד שמלאה בפרשת ההאזנות.

הנשיא ניקסון הודיע בפומבי שהוא עצמו היה אחראי להאזנות שנעשו בשנת 1969, בעקבות שורה של הדלפות בדרג גבוה, בקשר להפצצת קמבודיה ועניינים אחרים.

קיסינגר: משבר ואטרגייט אינו משפיע על מדיניות החוץ

ואשינגטון, — מזכיר החוץ האמריקאי, הנרי קיסינגר, אמר היום, כי אין כל מקום לכך, שבממשלה זרה כלשהי יעוררו ספקות ביחס למדיניות החוץ האמריקנית, בגלל משבר ההפללה שבו נתון הנשיא ניקסון.

„בעניינים אשר בהן כרוכה שאלה של מלחמה ושלום אין כל מקום לספק בצד ממשלה זרה כלשהי ביחס לצורה אשר בה תתנהל מדיניות החוץ שלנו" — אמר קיסינגר.

בהדגישו את הרציפות של המדיניות האמריקנית, אמר קיסינגר באזני עיתונאים: „הדבר שאני רוצה להבהיר, בשמם של חברי הקבינט, הוא שמדיניות החוץ של ארה"ב התנהלה [illegible] תמשיך להתנהל על בסיס דו מפלגתי למען האינטרסים הלאומיים והאינטרס של שלום העולם".

„זו היתה עמדתנו, ואנו נעשה זאת על בסיס אחיד, לטובת האינטרסים הלאומיים ותוך תמיכה נרחבה ככל האפשר מצד הקונגרס. (יופ"י)

בריה"מ מכינה את העם הסובייטי לקראת הדחתו של ניקסון

מוסקבה, נראה כי בריה"מ החלה להכין את האזרחים הסובייטיים לקראת האפשרות שהנשיא ניקסון יסולק מתפקידו.

ההוכחה האחרונה היא מאמר ארוך, שפורסם היום בבטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פרבדה" על ועידת הפסגה [illegible] הנשיא ניקסון שנערכה במוסקבה בקייץ זה.

במאמר מוזכר כמה פעמים שמו של ברז'נייב ואילו שמו של ניקסון לא מוזכר אפילו פעם אחת.

דיפלומטים מערביים אומרים שהשמטת השם נותנת מקום למחשבה שהרוסים כבר החלו להתייחס אל ניקסון כדמות שאינה קיימת למעשה ואינם רוצים להזכיר כשהוא הנוגע לעתיד היחסים הסובייטים אמריקאים בקשר ישיר עם שמו.

במאמר דומה שפורסם ביום ב' בבטאון הממשלה הסובייטית „איזבסטיה" הוזכר את שמו של ניקסון רק פעם אחת, בקשר עם ועידת הפיסגה משנת 1972. אך באותם קטעים של המאמר המתייחסים לועידה הפיסגה משנת 1974 הושמט שמו של מר ניקסון.

יצוין בהקשר זה שהרוסים גילו זהירות רבה בקשר עם פרשת ווטרגייט. הפרקים המלאים של פרשה זו

במיסדר הסיום של אימוני הקיץ של חטיבת צנחנים:

הרמטכ"ל: הננו מוכנים בכל רגע לשעת־מבחן

אחת הבעיות הקשות העומדות בפנינו היא מהות האימונים ואופי ההתכוננות ✱ אומר לצנחנים: אין כמעט צורת קרב שנתנסתם בה בעבר ושאינכם צריכים להתכונן אליה בעתיד ✱ הנכס החיוני של צה"ל

„אני יודע, כי הננו מוכנים בכל רגע לשעת־מבחן" — אמר היום ב' הרמטכ"ל, רב אלוף מרדכי גור, במיסדר הסיום של אימוני הקיץ של חטיבת צנחנים.

אחת הבעיות הקשות העומדות בפנינו — הוסיף ואמר הרמטכ"ל — היא מהות האימונים ואופי ה־התכוננות. בהמשך דבריו העלה רב אלוף גור על גם את מסורת לחימתם של הצנחנים. קשה לגלות צורת קרב — אמר — שבה לא נטלתם חלק עיקרי ופעיל על הקרקע, ברגל, ברכב, ביום ובלילה, בי פשיטות, בבצרות, בנחיתה במוקדים ובכליחות מבי שרלי בים, „אין כמעט צורת קרב שנתנסתם בה בעבר ושאינכם צריכים להתכונן אליה בעתיד" אמר הרמטכ"ל.

בכל מקום בו נהיה ישראל זקוקה להגנה — תעשו זאת אתם — זהו מטרתכם וזהו יעודכם. שכן כמו שהייתם בעבר. כן גם היום הנכם הנכס החיוני של צה"ל.

המיסדר, בו נכחו גם אלוף פיקוד המרכז, אלוף יונה אפרת וקצין צנחנים וחי"ר ראשי, תת אלוף עמנואל שקד, נערך לקראלי כבבר ההורדין בהרי ירושלים, ניצבו מנקים ונמשמשים ויחידות — עזר אשר שיתפו פעולה באימונים.

שעות אחדות קודם לכן סיימה העוצבה את התרגיל המסכם המפשך תוך שהיא יוצאת מתרגיל הגנה בלילה. שבירת מיכשול מים ועברה להתקפה על שורות יעדים בשטח הררי הקשה בסיוע שריון ו־נגמשיים בעה עוצבת הצנחנים על הצירים בין רכס ההר כשהיא מבצעת בתוך כך הרגיל פשיטות כדי לטהר יעדים. אשר חסמו את דרכו של הכוח ה־עיקר בתרגיל. שבמהלכו נכח שר הבטחון, שמעון פרס. כבר מצוו לקחי המלחמה האחרונה. ובמיוחד לגבי שיתוף הדוק יותר בין יחידות הרגלים, יחידות מיוחדות, השריון וחיל האויר.

בישיבת מועצת עירית ירושלים:

אגד התחייבה לשמירת שבת במוסך החדש הנבנה בתלפיות

הרב א. גולדקנופ: לאחר שאישור הקמת המוסך היתה מובטחת — דאגנו להבטיח את שמירת השבת

מליאת מועצת עירית ירושלים קיימה ישיבה ארוכה ל„בקור לשלהי" לפני צאתה לפגרת הקיץ הסתיים ה־בפליא.

בפתח הישיבה הודיע ראש העיר שהעיריה תבקש ממשרד השיכון שלא להכליל במסגרת ריסות הבניה בירו־שלים בתי ספר ובתי כנסת.

במסגרת ההצעות לסדר היום חזר ואישר מר [illegible] המסוגה על הפקוח שהפקוחים צריכים [illegible] ראש העיר הודיע שוב על התחייבות אגד לשמירת השבת גם לאחר הנהגה שעון הקיץ האחרה צאת השבה.

כשעברה המועצה לישיבה בסמ־כות ועדה מקומית לתכנון ולבניה הובא לראשונה הסעיף בדבר מתן היתר בניה למוסך ותציון אגד בש־כונת תלפיות בירושלים. הדיון היה ארוך וממצה וברוב מכריע הוחלט על מתן ההיתר.

את עמדת סיעת אגודיי השמיע ה־בר הנהלת העיריה הרב גולדקנופ אשר ייצג את הסיעה בועדת המש־נה לתכנון ולבניה, הוא הדגיש בין השאר שבעצם היתה גם סיעתנו ישר לה לעשות מלאכה קלה ולהתנגד ו־לזכות בבהרה באהדת אותו ציבור הרואה עצמו נפגע כתוצאה מהחלטה זו אבל משיקולי אחריות צבורית הן כלפי השבת והן כלפי צרכי העיר החלטנו לתמוך בהכנית אחרי לבטים בדיקות חוקיות הנושא עד תומו. אכמם אין לבנו שלם במאה אחוז עם הביקום, אבל אין אלטרנטיבה אחרת ומה גם כי בכל מקום זה יהיה ביטרד.

„לאחר שהובטחו כל התנאים ב־קפדנות כדי להקטין ולהשמיד את הנזק האקולוגי, הבטחנו גם את נושא השבת במסמך ללא תקדים שאגד התחייב בו.

הרב גולדקנופ התריס נגד מר כ־צא מסיעה הליכוד שבאילו הפקרנו ב־זה את השבת כשזה אף פעם לא היה בסולם ההתעניינות שלו ושל סיעתו וברצונו יש לו הרבה דברים בתחום סמכותו כמו פקוח יותר יעיל על חוק העזר בנוגע לשבת, ש־יש עליהם תלונות רבות, ובודאי אין זה הגורם המניע אותו להצביע נגד.

„ילא בלמד טוהר המדות בחיים הפוליטיים מסיעת הליכוד דוקא, — התריס הרב גולדקנופ.

הוא גולל את הענין שהשתה יותר למטרה זו בלי התנגדויות ורק אחרי תום התקופה הוגש צו מניעה ע"י — שיבת איתרי שבוטל לאחר הסכם פשרה, הכולל גם שמירת שבת, שקבל אישור בית המשפט.

להלן ציין הרב גולדקנופ שסוד ג־לוי הוא. שהתכנית התקבל ברוב גם בלעדי סיעתנו.

„החלטנו לתמוך בה כדי לקבל התחייבות אגד לשמירת השבת, וב־מסמך שנחתם בין המועצה הדתית, סיעת החזית הדתית התורתית וה־הנהלת אגד האומר כי:

הנהלת אגד הורת ומתחייבת ל־שמור על השבת ועל כל הבוע־דים מכניסתם ועד צאתם, באיזור ירושלים דהיינו מניעת ההפעלה של תחבורה צבורית עירונית ובין עי־רונית על כל המוזחיה והתקניה. כמו כן המנע אגד מלהפעיל את השבה המועדים מכניסתם ועד יציאתם ב־מוסך ובחניון בתלפיות, אגד העשה כל מאמץ לקיים באיזור ירושלים שמירת שבת כהלכתה.

כאמור הוחלט ברוב מכריע על מתן ההיתר לבניית חניון ומוסך אגד ב־תלפיות.

בדבריו הזהיר הרב גולדקנופ את אגד לבל ינסו לפגוע בהתחייבותם ל־שמירת השבת כי הציבור הדתי ידע לעמוד על המשמר ולנהל מאבק ע־בודי נכון ומתאים בעד שמירת הש־בת בעיר קדשנו.

ויחד עם זה הוא פנה להברה אגד והביע תקות ובקשת הצבור החרדי כי אמנם יקיימו את דבורם ה[illegible] בותם במלואם.

ראש העיר מר קולק פנה בתחילת הישיבה אל הממשלה ודרש כמבה להקפיד להבא על קיום כל ישיבותיה בירושלים, לאחר שבאחרונה השהרש מנהג לקיים את ישיבות הממשלה הנערכות בסוף השבוע בתל אביב.

„על כך כבר נמסר אתמול על הר־דעת ראש הממשלה שהממשלה תק־פיד יותר, להבא על קיום ישיבותיה בירושלים, הודגש כי ישיבות בנוש־אים בטחוניים מובהקים תקיים המ־משלה גם להבא בתל אביב כדי ל־היות יותר קרובה למטכ"ל של צה"ל.

באגרת ששיגר למנהיגי לוב ותוכנה הופץ בקהיר:

סאדאת מאשים את קדאפי במזימות ונסיונות חבלה

התדרדרות חמורה ביחסי שתי המדינות ✱ סאדאת מגלה שמטוסי מיראג' לוביים נמצאים במצרים ולוב ביקשה להחזיר אותם ✱ מאשים את קדאפי בנסיון לרצוח את עתונאי הבכיר ואיש סודו ובמזימה לפוצץ את בית המרגוע של הנשיא במרסה מטרוח

קהיר — הנשיא סאדאת גילה כי מטוסי מיראז' לוביים נמצאים ב־מצרים.

באגרת ששיגר למנהיגי לוב ביום ד' שעבר, אשר תוכנה הופץ בקהיר ביום ב' האשים הנשיא סאדאת את השלטונות הלוביים בדרישה להחזרת מטוסי מיראג' אלה ללוב.

נשיא מצרים מציין כי דרישה זו הועלתה פעמיים, בפעם הראשונה ב־20 ליוני ובפעם השניה — כעבור 7 ימים.

באגרתו מודיע הנשיא סאדאת שהוא החליט להענות לדרישות לוב הציע שנציג של שלטונות טריפולי יבוא לקהיר. תפקידו של שליח זה יהיה להכין, יחד עם הגנראל חוסני מובארק, מפקד חיל האויר המצרי את ההחזרה של מטוסי הקרב הלו־ביים, לפי „לוח זמנים שיקבע תוך התחשבות בצרכי המערכה".

סאדאת לא הבהיר בה היה המו־צב שבו הגיעו מטוסי המיראג' הלו־ביים למצרים (ולא ציין את מספר ה־מטוסים). אולם מתוך נוסח האגרת מסתבר כי מטוסי המיראג' נמצאו כבר בבסיסים מצריים בעת מלחמת אוק־טובר, וכי הם הופעלו על ידי טיי־סים לוביים.

עוד מסתבר מתוך מכתבו של סא־דאת שהשלטונות הלוביים דרשו את החזרת המטוסים יחד עם צוותיהם. העילה לכך היתה כי התפקידים של הכוחות במלחמת אוקטובר הושלם ועתה דרושים המטוסים בחזיתות בלוב.

סאדאת מאשים את קדאפי במזימות

הנשיא סאדאת מאשים את קולונל קדאפי במזימות לפוצץ את בית המרגוע של הנשיא במצרים.

בהתקפה צורבת על קדאפי, טען הנשיא סאדאת „שסוכנים חשאיים של שליט לוב ניסו לרצוח עיתונאי מצרי נודע.

סאדאת גינה את קדאפי באגרת המנוסחת בחריפות, ששיגר אל מנהיג לוב ואל חברים אחרים של מועצת ההפיכה הלובית.

סאדאת הביע צער על „התכנית האימפריאליסטית להפוך את לוב לאיזור חייץ בין המגרב הערבי ו־המזרח הערבי, וציין כי בידוד זה היה, כתוצאה מן האיבה".

סאדאת קבע כי כמה מאנשי שבט „בני עלי", החיים לאורך גבול מצ־רים — לוב, נעצרו והודו שהם גוייסו על ידי המנגנון החשאי של קדאפי, כדי לפוצץ את בית המרגוע של הנשיא במארסה מטרוח, בקר־בת הגבול.

„התיאום בין מנגנון הביון ה־שייך לקולונל קדאפי אישית, לבין אמצעי התקשורת של מנגנון החס־ברה הלובי הוא מרשים" — אמר סאדאת.

„בעוד שמנגנון הביון זמם לפוצץ את בית המרגוע של הנשיא, דיברו אמצעי התקשורת, לפי הנחייתו של הקולונל, על סיכויים להתחוללות מהפיכה במצרים ב־23 ביולי, יום אחד לאחר מעצרם של הקושרים".

אגרתו של סאדאת, אשר תוכנה הופץ על ידי סוכנות הידיעות ה־מזרח תיכונית הרשמית למחצה מצי־גת הרעה נוספת ביחסים בין שתי הארצות. יחסים אלה נתדרדרו בגלל הביקורת שנמתחה ע"י קדאפי על בעיניות המלחמה והשלום של סא־דאת, ובגלל תלונות מצד מצרים ש־אזרחים מצריים בלוב זוכים ליחס רע מצד השלטונות שם.

באגרתו כתב סאדאת: „הנני מק־וה שאתה תבין בעוד מועד כי מצ־רים היא מדינה אשר לא תוכל לה־כנע ללחץ, אפילו בעניינים הנוגעים לצורכי המערכה, שהבין שמצרים היא מדינה שאין לקנותה בכסף, ואין ל־הזור לתוכה ע"י מזימות ונסיונות חבלה".

סאדאת העלה את האשמות כלפי קמן נגד סוכני הביון הלובי, המ־קבלים הוראות, לדבריו, מקדאפי באורח אישי:

— מזימה לפוצץ את בית המרגוע של הנשיא במארסה מטרוח. הזומ־מים, אשר נודעו בשם בזאיל אמין ואחרים, נעצרו ונשפם החומרים. הם הודו שהם פועלים בשירות הביון ה־לובי.

— נסיון לרצוח את איחסן עבדול קודוס, עיתונאי מצרי נודע ואיש־סודו של סאדאת, אשר כתב בזמן האחרון מאמרים המותחים ביקורת על קדאפי, הוזמם לרצוח, לובי אשר נתפס בשם מארג עלי אדם.

— הטלת רימון יד במועדון לילה באלכסנדריה ב־26 ביולי וגרימת הת־פוצצות שבה נפצעו 17 איש".

סאדאת אמר כי הלחץ הלובי להח־זרת מטוסי המיראג' התחיל בחודש יוני שעבר בעת שמפקד חיל האויר המצרי קיבל בקשה בעניין זה מאת עמיתו הלובי.

לאחר מכן בא מכתב מאת קולו־נל אבו באקר יונס, ראש מטה הצבא הלובי, אל שר המלחמה המצרי, ה־גנראל אחמד איסמאעיל, ובו היו כתוב שאם לא יוחזרו מטוסי המיראז', הר־ריע לוב שמצרים תפסה אותם ב־כוח.

סאדאת הוסיף: „זאת כנסיון להפעיל לחץ על מצרים ולהכביד עליה ב־בעיות. אף על פי כן, אמר סאדאת שהוא מוכן למלא את בקשתה של לוב וביקש מקדאפי לשגר שליח כדי לצבר „לוח זמנים להחזרת ה־מטוסים בצורה אשר תהלום את צורכי המערכה. (ע"ר, יופ"י)

שר החוץ לשעבר, אבא אבן, על יוזמות ישראל לשלום:

תוצאות מלחמת אוקטובר 73 נוחות למו"מ לקראת שלום

כאשר ההיסטוריון יחקור את כל היוזמות וההצעות השלום של ממשלה ישראל לקראת שלום עם הערבים ב־1967 ואילך, הוא יפתע מרי[illegible] והנדיבים — אמר ביום ב' בערב חה"כ אבא אבן, שר החוץ לשעבר, בראיון בטלויזיה.

„היו כמה שלבים, שנדמה היה כאילו המלך חוסיין היה מוכן לשלום נפרד, אבל רק על יסוד פינוי מוחלט וחלוקת ירושלים מחדש.

„אינני סבור שישראל צריכה להתייחס להיסטוריה הזו בתבלי הצטון לגבי החמצת סיכוי השלום. אני בהחלט חושב, שאילו היה המגנון הלאומי יותר רגיע ושקט, אילו היתה יותר הגלוה של הגבנוה להתפשרות, אפילו בלי שלום, היינו אולי מגיעים לאוקטובר ביותר אחדה בינלאומית וביותר בטחון עצמי פנימי לגבי ענין השלום", אמר.

„לפעמים חשבתי שיש סיכוי למו"מ", אמר מר אבן. הוא הוסיף, כי פעם היתה החמצה מצדו של יארינג. במרס 1968 הופיע אצלו יארינג ובידו נוסחה להזמין את הצדדים לועידה רודוס בקפריסין, על יסוד החלטת מועצת הבטחון 242, אך בלי לפרש ולקבוע. הוא חשב על ועידת שלום בראשותו. ישראל קיבלה זאת. יארינג היה בטוח שמצרים תקבל זאת, אך במאי המצרים במצב גירשו אותו מעל פניהם בסרבנות. יש רושם, שירדן היתה מקבלה את הועידה, אילמלא היתה ה־מצרי: „היתה זו שגיאה של יארינג. במקום לשאול את המצרים אם ייענו באם ישלחו להם הזמנה, חבל על מעל כמו ד"ר באנץ' בשעתו, או ד"ר קיסינג'ר בג'נבה, כלומר: „הנני שולח הזמנה לועידת שלום, כי שיבוא — שיבוא".

מר אבן הוסיף כי למתרת מלחמת 6 הימים היה סיכוי קלוש בלבד להשיג שלום, כי התוצאות היו יותר מדי מחוצות ויצרו אצל הערבים תחביך השפלה. התוצאה יצרה אצלנו תחושת בטחון עצמי, ושתי התחושות לא היו טובות למו"מ, שכן מו"מ מחייב שוויון מסויים של מעמד.

„מבחינה זו התוצאה של מלחמת אוקטובר 73, מבחינה טכנית — מקצועית, היא תוצאה יותר נוחה למו"מ. הערבים, למרות תבוסתם, נחלו מידה של כבוד עצמי, וישראל, למרות נצחונה, נחלה מידה רבה של צוננים. לכן הצדדים נפגשים על מישור רגשי פחות בלתי שווה מאשר ב־1967" אמר.

„בין 1967 לבין 1973 אילו נתקבלה דעתי, אני בטוח שהיינו יותר מבליטים את הגבלנות לפ־שרה טריטוריאלית. לא היינו מרשים לעצמנו להש־תקע בהויות של נצח נצחים של החזקה בכל השט־חים, לא היינו נותנים מהלכים להויה, כאילו עצם התרבות המקראית מחייבת אותנו להתנגד ל־פשרה טריטוריאלית. יתכן שהתוצאה היתה אולי הדוק יותר של מצבנו בעולם, אשר בתוך לאינער, אני מסופק אם זה היה משפיע על הערבים עצמם משום שהם היו זקוקים לדבר שיזקוף את קומתם, כדי שיבינו למו"מ", אמר.

עם זאת הטעים כי „ממשלת ישראל לא נתנה לחודשיים־שלושה לעבור בלי להבליט את נכונותה למו"מ, אמר.

מיום ליום

בלז מרכז להגיהה יהודית

על שער הכניסה לישיבה חיפ־ני בלז נהפוכ כבר שער הבבוך הבואה, אשא הוה הנוע בחוץ לארץ האר[illegible] והלמידי הישיבה ערכו קבלת פנים לרבם הנערץ. ובהש־ביבת התנהגה לקראת יום השנה להפטרת האדמו"ר מהחזיש רבי אהרן זיע"א, ביום זה נערכה כסי שנה ההתעוררות המנגינה שיש בה להיוצר ש־ישיבה המפורסמת שעמד את בלוא שום להביאו גדול של תורה והשירות.

באולם הכניסה לבית המדרש ה־גדול, כבגנו בוקע קול תורה ערב על פרחי חסידים, הלמידי ישיבות מכל קצוי העולם, נתקלנו במסגרת מלאכת מחשבה שבתוכה בפוטל ומצויר ביה הכנסת הגפיק שהיה בבלז, כשבתחתיו מתוספת איפרהו של הרה"צ רבי שלום מבלז זיע"א. הבית הישאר בלז מרכז של תורה ויהדות. ואכן, חסידי שושלה קדו־שה זו יכולים להתנחם בעובדה, ש־אחרי החורבן חזר ובאנור אותו מחר־בן חסידי שרבים סברו כי עלה עליו הכורת, חלילה.

בלז החדשה, לא בצירה הגלי־צית, כי אם בארץ ישראל, בירוש־לים, בבני ברק, בתל אביב ובחיפה, עולה כפורחת עדה קדושה ורבת־מעשים זו, שלא שינתה באומה מאז ומנהלת חיה כאילו היתה שדודה באותה עירה היסטורית ששמה הונ־בה מחודש ותוקע יהדות באדמת ה־קודש.

היום ומחר שוב יעלו המוני על קברו של הצדיק אשר בחלקת הרב־נים בהר המנוחות, בכל יום השנה אפשר למצוא שם יהודים הבאים ישפוך שיח לפני ציונו של הצדיק אשר בעולו בחיים היה תל תלפיות לכל יהודי שביקש את ברכתו. היום כמו בכל שנה יהקשו האנשים להיד־בק ולעבוד בהיצהו ולוא שעה קלה ביום ההילולא שלו. זכות הצדיק הגן עלינו ועל כל ישראל להיוושע ב־תשועת עולמים.

— ✱ —

רישומו של מושב ההנהלה

מספר חברי ההנהלה העולמית של אגודת ישראל והתכנסתם בירוש־לים, אינו גדול. כך שקשה לדבר על רישומו של המושב בעיר. כמה מן החברים הם אישים כאלה הראיים למתוב קרובות בירושלים מאשר הם קילוב לכאן לשהות במחיצת רבי־היהם או להיות בקירבת ילדיהם שעלו ארצה.

כי זאת לדעת, הרוב המכריע של חברי הועד הפועל העולמי של אגו־דת ישראל ברחבי העולם הקעו כאן יתדות חזקים, לא שרכשו דירות די־רה למגורי קיץ, כפי שעושים הנ־רים נכבדים של ההסתדרות הציונית, המעדיפים את הישיבה בחוץ לארץ, אלא שלחו לפניהם חלוצים, ילדי־הם נמצאים כאן, כאן בנו ביתם ולכן הם נמשכים לכאן לעתים קרובות יותר.

אף על פי כן בוחר לומר שה־מושב עשה רושם בציבור. מדת ה־ההעניינות היתה גדולה רבים פנו אל משרדי הועד הפועל בשאלות, האם תהיה ישיבה פתוחה, האם יופיעו ה־אורחים מחוץ לארץ בהופעה פומ־בית, ועל הוכן סדר היום שאלו, עס־קנים צעירים שביקשו להדגיש את הישיבה הנצרך לכנס בהקדם כנסיה גדולה שתרענן את התנועה. ואכן נושא זה הפסיק כבר את הברי הה־נהלה בישיבתה הראשונה.

כמו בכל ישיבה לא חסרו דברי ביקורת על מחדלים, הדברים מקוב־לים, יש אנשים הרואים רק שחורות ויש אנשים הרואים לבנות. אופייני הדבר, שכאשר שמעו האנשים את הצד השני של המטבע, נעשו ביגו־חים יותר.

היה זה הרב יהודה מאיר אברמו־ביץ שהכניס רוח אופטימית יותר ד־אמר. כי מעולם לא היתה עוד פעי־לות גדולה כל כך למען מוסדות חי־נוך ותורה כמו בימינו. הוא הזכיר אפיזודות עצובות מן העבר הרחוק, כאשר מוסדות תורה ויציבות נאלצו להתלבט במשברים קשים ולא יכלו להתפתח ואילו בימינו יש תנופת־בנייה עצומה ואין אנו עוקבים על שמירתנו. נימה זו נשמעה קודם לכן גם בדבריו של הרב מנחם פרוש, שהצביע אף הוא על שורה ארוכה של מפעלי חינוך צדקה וחסד ש־אגודת ישראל יכולה להתברך בהן.

בפעלים שום ציבור אחר בארץ אינו יודע וכביר אותו, הלזה היא בעיניהם?

נראה הדבר, שהסתבכותה עצמה את שלה, המבקרים שציוויו גם לא כעט מידיעה בקיטעות הכו איזן למציאות, הפכו ביד את בידוריהם על חוסר הסברה ביתאומה בקלב הר־יהודי, דבר שנותן מקום למפיצי שמועות הולכי רכיל להשמיץ את אגודת ישראל.

בישיבה הפתיחה שקדמה לקבלת הפנים החגיגית, נשב משב רוח כי רצנן שהתבטא ברוח טובה גם וכא־שר נאמרו דברי ביקורת, והדי הד־לוקי דעות הם הופגה לגמריה, אך שרוה אחדות דעה שיש להפעיל את ההנגצה ביותר הטופה, ולכם כך נקרא המושב ועל כך ידינו ביטים הבאים. חברי ההנהלה הדגישו את הצורך שהחלטות גם יבוצעו לכלל ביצוע ובסתבר שהנסיון הוא הסכם הגדול ביותר להחכים אותנו, כיצד אפשר גם להשיג מטרה זו.

— ✱ —

קבלת פנים חגיגית

כאשר בשעה מאוחרה יותר הת־כנסו האורחים במלון „הכרמים" ל־ארוחת ערב חגיגית היתה התקבצות למבוכה, „גדולה לגיגות, אך לא רק בשביל כך, אלא בפני שטוב הד־כה כי אגודת ישראל היא הבית הד־יתני המאוחד ומלכד. שהוא הפאר־יש בלפה במספר גדולי התורה ש־באו להביע הזדהות עם אגודת ישר־אל העולמית.

היתה מסכת היכרות קרובה בין אנשים שבהכן לא נפגשו והיו חד־לופי דעות לא דוקא על הבנגה, לא חסרו גם הפתעות. הבולטה ביותר היתה הופעתו של הראשון לציון הגאון רבי עובדיה יוסף שלא לפי התוכניות, הרב התארח אותו ערב ב־בית המלון, בשובו מן השיעור ה־שבועי שלו באחד מבתי הכנסת ב־ירושלים, לעם מתכנסים עשרות תלמידי חכמים ובעלי בתים, הרגיש בתכונה השוררת בלובי של המלון. כאשר מאן דהוא הפנה את תשומת לבו שבחדר האוכל מתכנסים עתה ראשי אגודת ישראל העולמית, נכנס והפתיע את ההנהלה, הכל קמו על רגליהם הרב הרואה עצ־מו כאחד משלנו, הביע דברי ברכה נרגשים ואיחל הצלחה לישיבת ההנ־הלה, להרים קרן התורה והיהדות ו־בדבריו לא חסרו גם רמזים על ה־בעיות העומדות על הפרק.

המגיה
[illegible]

مكامن الأصل

הרב משה שרר, ניו־יורק

רביזיה בהנהלת מוסדות התורה

אל יפול העול על ראשי הישיבות בלבד

האדמו״ר הגה״ק רבי אברהם מרדכי זצ״ל מגור שאל פעם: מדוע, מציינים חז״ל את הצמא כמות הקשה ביותר? והאדמו״ר הסביר זאת בהגיון, שלא יכול להיות מצב טראגי יותר מאשר בעת שאדם עומד על סף כסא הכבוד והוא אינו מסוגל לחשוב על כלום ומקשה בפיו: „מים להרוות צמאוני".

כמה טראגי הדבר שכאשר מגיעה שעתו האחרונה של האדם כשנשמתו נפרדת מן הגוף וחוזרת אל שורשה, בדיוק באותו הרגע של האדם עלי־אדמות, בעת שמאחוריו חיים של חטא, של עיסוק בשטויות ולפניו עומד יום הדין הנורא „ושתי דרכים לפניו" — ודוקא באותה שעה, האדם הגווע בצמא אין בכוחו להתעלות לאותן מחשבות נעלות הנדרשות מכוח השעה הגדולה, אז, אין לפניו כי אם תשוקה אחת:

מים להרוות צמאוני!...

האנחה המעוררת רחמים של „מים להרוות צמאוני" איננה טראגית רק אל הגוסס למות כי אם תמונה קרובה יותר אצל האדם הרוצה לחיות ואף רוצה — כפי שאמר הרבי מקוצק: — „לחיות את החיים";

— ✱ —

אמירתו המופלאה של האדמו״ר מגור זצ״ל תפורה כאילו לפי מידותיה של האורטודוקסיה האמריקאית, הנהגתה ומוסדותיה. מי שצופה מקרוב אחרי המצב של חיי התורה באה״ב רואה עד כמה לקויים אנו באותה מדרגה של חיים בצמא ובצפיה. לגימה קלה, את הצורך לדאוג לקיום הפיזי של מוסדותינו.

אנו חיים בתקופה היסטורית מיוחדת במינה, של אפשרויות ענק. הביטוי של „תקופה היסטורית מיוחדת" מובא אינו סתם לביטוי ספרותי פרוזאי. מי שמבקש ראיה מעמיקה יותר על הגידול של תורה ויהדות בארץ הזו, יש לו האפשרות לעקוב אחרי פריחת הישיבות ומוסדותיהם באמריקה. הנוער החרדי המופלא, הוא מסוגל לערוך השוואות בין ההתדרדרות במדרון הרוחני לבין ההתעלות הרוחנית כאן שלושים שנה ועד היום, כי שמסוגל לכך, נוכח שבפנינו מתרחש תהליך היסטורי עם אפשרויות ענק.

אולם מה שאוצר כאן בשלוש עשרות השנים האחרונות הוא באמת רק טיפה מן הים ממה שיכול היה להיעשות.

אם אותה תסיסה עזה בנשמותיהם של יהודי אמריקה וגעגועיהם המתעוררים לשוב אל המקור, היו מונהגים על ידי אישים מתאימים לכך.

אולם דא עקא, בעת שהאפשרויות הן כה עצומות איננו מסוגלים להתעלות אל משוש הציפור ולהביא להתגייסות של הכוחות המסוגלים להביא את השפעת חיי התורה לאורכם ולרוחבם של חיי היהדות באמריקה.

המצב בארץ ישראל דומה לזה שבאמריקה, שעירים צעירים „נטמעו" בסביבה בשנים האחרונות, לשנות ולהשפיע להחזיר המונים של מבוגרים וצעירים אל מקור החיים. וגם שם לא הגענו שניצלנו כל כוחותינו הגלומים. בודאי הושג הרבה על ידי מסירות נפש גדולה, אולם בכל זאת אין זה אלא חלק זעיר ממה שניתן היה להשיג בכוחו של הזרם הרוחני הקיים בישראל ועל פי הגעגועים והערגות שם בנשמות היהודים.

היכן טמונה החולשה שלנו?

יש אומרים, כי אם, שהחלק הגדול ביותר של הכוחות הטובים שלנו, של בעלי הראש והכשרונות הבמוביים, עוד יותר מכך כמנהיגינו הגדולים המשפיעים אלו שרוח האלוקים המדרכת יכולה להיות הברכה הגדולה להפריה אביבית של תורה־ויהדות, הם נמצאים שוב מידי יום, לטיריבין, באותו צמאון של: המו לי מים להרוות הצמאון...

— ✱ —

האין זה, משום, טראגי כשאנו באים אל ישיבה ומצפים לפגוש את ראש הישיבה, מרביץ התורה הגדול ובעל השפעה בעת שיעורו, או בעת שיחה מוסרית לפני תלמידיו. אבל במקום זאת, לעתים קרובות, אנו מוצאים אותו במשרד הישיבה, ושם אנו מוצאים אותו עייף ומתמודד; על גבו עולם של כלכלי בלתי נסבל הגורם לו להזקין בטרם עת, הגזל מכלל ישראל. את כלות האון של את התורה שבו הוא מפגר.

אין זה רק בישיבה אחת, אנחה זו של „אין משפת מים לרוויה" אנו שומעים כמעט במרבית הישיבות, ובעיקר אנו שומעים זאת מן הענקים הרוחניים, שכשרונותיהם נתונות לאפיקים אחרים בכללי. אלו שהאתגר שלהם היה צריך להיות הראשה לשוחים של הוויה ותוצאתו של כלל ישראל.

יחזיר כוחם באמת נוצר לכך.

אדרבה, התבוננו ברכוש הרוחני אותו רכשו באמצעותם בשנים האחרונות, ראו כמה טריטוריות הם כבשו, לתורה; כמה נשמות הם השיבו לחיק היהדות וכמה דורות הצילו בכך לעמם הישראלי.

תארו לעצמכם, אילו כל אלפי הנשמות — שבזבזו בעולם בבעיות הכלכליות, השוטפות של הישיבות — היו מוקדשות אל אותן מטרות שלמען הם נוצרו, ולתקן וקוק כלל ישראל, בת שנים היו עתה פנינו.

ולא רק בישיבות, כך נראים כל חיי הקהילה החרדיים, המאורגנים, בכל היקפם. במקום לנצל את הכוחות המוכשרים לאותן מטרות רוחניות נעלות, היכן שמתרחש המאבק של קיום היהדות, הם מצמקים ומתייבשים וכשרונותיהם מבזבזים באנחה ובתחינה! ל„מים להרוות צמאונו"...

— — —

מבל אחד, בעיה זו איננה לגמרי חדשה, גם לידי גליון של ה„אידישער" סאגבלאט" הורשאי, בגליון זכרון ל־ אחר פטירתו של רבי מאיר שפירא זצ״ל מלובלין ונקלעתי שם במאמרו של המנהיג האגודאי ר׳ אלכסנדר זושא פרידמן הי״ד, המספר על הבעיות שהיו לרב מלובלין, וכך הוא כותב לפני קרוב ל־30 שנה: „נזכר אני בערב אחד, זמן קצר לפני פטירתו, בחדרו שבמלון בורשה. יושב הרב מלובלין ז״ל בחוג מצומצם ד־מאיר גאוניות נזורקות וחלל האומר אמרות תורה שנונות, ומבריקות. מלאת בחכמת חיים ובהגיון. אולם, עם הרבה צער, ואנחנו החוג המצומצם ישבנו בפיות פעורים, ובאזניים קשובות. בלי לשים לב אל הנכשה סביבנו, אל השעה המאוחרה ואל הרעב . . .

„מעולם לא הבנתי — אמר לפתע הרב מלובלין — את מה שמשה רבינו אמר לקב״ה בעת שבני ישראל דרשו ממנו בשר במדבר: „כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האומן את היונק" מה הקשר של ה„אומן" המחנך הפדגוג, שמתפקידו לטפל עם הילד המתבגר, שאותו צריך לחנך, להשכיל, אל „היונק" — התינוק היונק מאמו? הרי ה„יונק" זקוק ל„מינקת" ולא ל„אומן"?

אולם היום אני כבר מבין זאת היטב, — אמר הרב מלובלין בקול שבור — זה הדבר שמשה רבינו התחנן לפני השי״ת כשאותה מצוה עליו להאכיל את העם בשר, ועלי שקבעת כמורה וכמנהיג רוחני — והודעת להם את חוקי אלקים ואת תורותיו — אותה מטיל משא זה של אספקה הבשר להם, הרי זה בדיוק כפי שמוסרים ל„אומן" — המחנך הפדגוג — את ה„יונק" התינוק שצריך להניקו חלב משדי אמו, שצריך לרחצו, לטפל בשאר הצרכים התינוקים, השייכים לעבודתה של ה„מינקת" אולם, בשום פנים לא ל„אומן".

והרב מלובלין הסביר הטראגדיה של ה„אומן" החייב למלאות תפקידיה של ה„מינקת", כיצד הוא מאבד על ידי כך את האפשרויות לנצל את תכונותיו, מוחתו וכשרונו, ובכך החל הרב לדבר על מצוקתו שבמקום ללמוד וללמד בישיבה, להשפיע על תלמידיו להתעמק בהם ועל עתיד התפתחותם התורנית, הוא חייב להיות ה„מינקת" לאסוף כספים, לפרוע שטרות, לגלגל בצ׳קים, לשלם ריבית, להלוות ולשלם חובות או את הריבית שלהן . . .

ונדמה היה לי אז — ואף הבינותי בטוח — כאילו שהרב מלובלין היה בטבעיות ממשיך את יותר דבריו של משה רבינו! אם ככה אתה עושה לי הרגני נא הרוג.

ה„אומן" לא היה מסוגל לסבול את הטראגדיה שבמילוי תפקיד ה„מינקת" ומי יודע באם באמת הוא לא ביקש „הרגני נא הרוג . . ."

כך נכתב לפני 30 שנה.

— — —

באמור, אין זו בעיה חדשה, אולם יתכן זה עול אם בשל כך נכסה להתחמק ממנה במשיכת כתף: (בתהלים יד) „כך תמיד היה המצב", משום שאין להשוות את המצב בגולה, ארץ שבה היו המוני יהודים שבקושי היה להם מה להשביע רעבונם, לאמריקה ארץ השפע הגדול.

הטראגדיה של מוסדות התורה שלנו, או יותר נכון, הטראגדיה של קהילותינו הטובים ביותר העוסקים בראש מוסדות התורה, מקרה בעובדה שהחלק הארי של בעלי הבתים, הסוחרים מרקו מעליהם האחריות הגשמית של אחזקת התורה והטילה על אלה שעליהם למלאות הפקידים אחרים לגמרי. בכך הפכו את ה„אומנים" שלנו ל„מינקות" בעלי הבתים ואנשי המסחר שבקרבנו שכחו את הגבולות המסומנים של שותפות הנצח של „יששכר" וזבולון" ה„זבולונים" הטילו על ה„ישכרים" גם את חלקם הם.

אם עתידה של תורה יקר לנו, חייב להפסק מצב זה, יש לחדש מיד את השותפות של יששכר וזבולון במלא תפארתה ההיסטורית ומובנה היא שבעלי הבתים במחננו חייבים לקבל על עצמם, את העול של אחזקת מוסדות התורה ולשחרר בכך את מנהיגנו הרוחניים שיוכלו להקדיש כל מעיניהם להתמודד עם בעיות השעה ההיסטוריה.

וכאן יש לומר במלוא הבהירות, אם בשנים הקודמות חששו מנהיגינו הרוחניים, בצדק, לתת לבעלי הבתים למשל במוסדות התורה, כשום שאישיותם של בעלי הבתים דאז נקשרה אצלם בחששות לעצמאותם הרוחנית של המוסדות. אנו היום כיום בתקופה חדשה, כבר גדלו מספר ניכר של בעלי בתים בעלי הכרה באהבה ומסירות לתורה. הדור החדש של הבעלי בתים האורטודוקסים שבעצמם גדלו בישיבות הדור ביראה הכבוד הרוחשה כלפי ראשי הישיבות, אלה המרגישים הלות והכבעה בדעת תורה, ושעל כן הם — הבע״ב — מבינים להגביל עצמם לבעיות הכלכליות.

משותפות חדשה זו של „ישכר" עם „זבולון" אפשר שגם תצמח טובה אחרת למוסדותינו, כלומר הגדלת ההכנסות, זאת שבעלי הבתים בנוש המינגסי שלהם, ובקשריהם הכלכליים, מסוגלים לפתח קשרים עם שורה של מקורות וצינורות הכנסה, שעד עתה לא נוצלו. אין זה בגלל שעד עתה, אלו הנושאים בעול הקיום של הישיבות, לא ידעו על קיומם של צנורות אלו, הם הונעו משתי סיבות, ראשונה, שהנושאים בעול, קודם לכל הקדישו כוחות להפקידם המעשי להשפעה של תורה, והשניה אכן, בעלי בתים יש להם גישה ישירה יותר אל אותם מקורות שהיו סגורים עד עתה. וכאן כוטיעה מעלה נוספת, כאשר בעלי בתים יקבלו על עצמם את האחריות של החזקת הישיבות, הם ישקיעו עצמם במשימה זו באותו מרץ כפי שהם שקועים בעסקיהם, והסוחרים היהודים יודעים כזה מאת בשנים כיודעים להראות בפלאות . . .

למען עתידה של תורה ולמען הרחבת האפשרויות להפצת התורה, הגיעה השעה לגייס את הבעלי בתים לאותה שליחות עתיקה של להיות ה„זבולונים" האמיתיים ועל ידי כך להיות שותפים כלאים יותר עם ה„ישכרים", אלו, שבלעדיהם אין לכלל ישראל קום עתיד.

מ. אפפל

שני ה„צדיקים"

רבותי, הנני להודיעכם, כי מהתולת מהומה־רבתי בגיהינום.

אחרי ששים שנה התברר, כי שני „צדיקים" שבצדקותם אין לערער, נמצאים בגיהינום כזה שנים רבות, נצלים בה... ומיוסרים על ידי מלאכי החבלה.

על לא עוול בכפם.

מה פשעם ומה חטאתם, אני מרשה לעצמי לשאול את פים ואת מלאכי החבלה, מה פשעם ומה חטאתם של שני אנשים אלה הנמצאים בגיהינום, וזאת במדור התחתון ביותר?

בודאי לא קראו את הספרים שלהם. בודאי לא שמעו את הצהרותיהם, בודאי... אחרת, כיצד אפשר היה להעלות על הדעת לשלוח „צדיקים" כאלה לגיהינום לדורי דורות? ולמה, אני שואל לא התבצר להם מקום בגיהינום. לפחות שם היתה צריכה לעבוד להם „זכותם"?

רואה אני שאתם פוערים פה בתמהון. לבי מתכוון האיש כותב השורות הללו?

הסרם הפסתם? ובכן, אני מתכוון להרצל ומאקס נורדאו! כדי שלא תטעו אני חוזר על שני השמות המפורסמים הללו, ד״ר תיאודור הרצל וגר מאקס נורדאו! מוכרים לכם? בודאי!

ובכן עד כמה שידוע לכם עד לפני כשבועיים, האנשים הללו היו רחוקים מן היהדות כרחוק היהדות מהם, הרצל לא כל כך זהו, אם להתנבא בצורה „מתקדמת", הוא ידע על היהדות כפי שאנו יודעים על הבודהיזם, ומאקס נורדאו עוד פחות ממנו, אם יש איזה שהוא כמספר פחות מאפס.

עכשיו הוכרזו שניהם כצדיקים על ידי הרב צבי יהודה הכהן קוק.

ריהביליטציה לאורך כל החזית.

משל כאלו טוהרו שמותיהם לאחר תקופת סטאלין, תיקיהם הוחזרו לשופטים הם החליטו שהמשפט לא התנהל כהוגן ויש להחזיר את הנידון לטהרו לאחר הבוות.

כך גם קרה, כפי הנראה עם שני ה„צדיקים" הללו. אני חוזר: הצדיקים מאקס נורדאו וטיאודור הרצל.

הודעה חשובה זו פורסמה ב„הצופה" במאמר מיוחד מאת הרב צבי יהודה הכהן קוק, ראש ישיבת „מרכז הרב" המנהיג הרוחני של המפד״ל, במאמר הזה הוא קובע, כי שניהם, הרצל ונורדאו חזרו בתשובה שלימה, ויש להחזירם לפנטאון של צדיקים. הרצל חזר לתשובה, לפי דעת הגר״ל לאחר שימצא כתוב באחד מספריו כי עם ישראל על אמונתו יחזה. משום מה בעלמה פיסקא היוניה זו מעינינו עד היום, כיצד זה הסמאנו כלפי האיש הזה ועלמה. ולמה שלחנו אותו לגיהינום, אני שואל ובהרייש דורש תשובה מכל אותם גדולי תורה בישראל. מנהיגי היהדות משלש הדורות לפנינו, למה הם הכריזו עליו כבעל אפיקורס גמור, משום מה? הרי הוא היה הזה וישאר „צדיק", אולי אחד מהל״ו — לא הוא השלושים ושבעי במספר הצדיקים, משום שגם הוא היה נסתר ושום אדם לא ידע על כך, כפי הנראה, ואנו מבקש סליחה מראש על כך: גם בפבליא של מעלה לא ידעו על אותו אדם שהוא צדיק נסתר, וכי הוא רק כסתתר מאחורי האפיקורסות ולאמיתו של דבר הוא בעל אמונה חזקה, שרשית אלא שאנו לא ידענו, ומשום כך שלחנו אותו לגיהינום.

גדולי הדורות, גאוני עולם שיספו כצית כזו, אתמהה?.

ובנוגע לנורדאו, אמנם, היתה לו אשה נוכריה ההוא לא התגרש ממנה, אבל הרב צבי יהודה הכהן קוק כמדיין כי הוא פעם, בהיותו בספריה, ביקר בבית כנסת, וביקש, כך קובע הרב קוק הנ״ל, לפני מותו שיעטפו אותו בטלית ויקברו אותו בטליה.

האם רק בגין זה איננו צדיק תמים לא רק בהדורהיו? כיצד זה טעינו בו, כיצד זה הנחנו אותו להיצלות בגיהינום כל כך הרבה שנים, ולא הגיעתנו הידיעה המרטיטה כל אבר שבנו, כי הוא ביקש לקבור אותו בטליה. וכי הוא ביקר פעם אחת בחייו בבית הכנסת ביום הכפורים, דוקא בספרד, שם אבגם אין אוכל כשר, אבל־אתם יודעים, בית כנסת, יום כפורים ומאקס נורדאו, האם לא מתעוררות אצלכם אסוציאציות של תשובה מהלכת שיש בה כדי להוציא את האדם הזה מן הגיהינום ולהכניסו דרך השער לגן עדן?

אמנם כפי שקובע אחד הקוראים במכתב למערכת „הצופה" כתב אביו, הרב קוק זצ״ל על מאקס נורדאו שהוא רשע גמור ואסור להלות את תמונתו על הקיר כי זה פסול, וטמא וכו׳, אבל כפי הנראה גם הרב קוק זצ״ל לא ידע, כי נורדאו ביקר בבית הכנסת פעם בחייו ביום הכפורים, אילו ידע!...

אבוי רבותי, ככה אנו זקוקים כעת לצדיקים, לצדיקים של אמת, שיעזרו לנו לצאת מן המבוכה, להוציא לפחות רגל אחת מן הביצה שאנו שקועים בה ושוקעים בה יום־יום יותר עמוק, ר״ל ככה אנו זקוקים לצדיקים לפחות לצדיק אחד שיורה לנו את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר עלינו לעשות.

ואני איני רואה על פניכם שום הדית גיל, ואיני רואה מצכם שום כוונות לצאת בריקוד של שמחה ולברך שהחיינו, על שזכינו בדור יתום זה להביא לתגבורות חשובה כזו.

שני צדיקים במכה אחת! וכי בר מילה ומי פילל. בואו בהמונים לקברו של הרצל בהר שנקרא משום מה על שמו, נשתטח על קברו ונבקש ממנו סליחה ומחילה וכפרה על שאשמנו בגדנו ובגדנו בו, על שחשבנו שאינו צדיק, על שאמרנו לעצמנו ולדורות שבאו אחר כך סורו מאהלי האנשים החטאים הללו.

אוי לנו כי הרשענו את הצדיק והלכנו שלוייה אחרי עצתם של גדולי הדור.

ואמנם הרבה שנים צפינו לכך, שפעם תתגלה האמת שהרצל צדיק גמור היה ומאקס נורדאו צדיק גמור היה, ועלינו ללכת לבקש מהם ברכות ולהגיע בתקאות לצדיקים הללו, והנה הדור שלנו זכה להארה מלמעלה, ויד השם היתה על אחד המהפכים זכויות על כלל ישראל ומליצי יושר לעת כזו שהחושך יכסה ארץ וערפל את הלאום שלנו, והשם פתח את עיניו והוא ראה את האור הגדול המבהיק מן הגיהינום.

וישאל השואל ויאמר: האין זה אור של צדיקים נסתרים, הבוקע ועולה בתוך החשיכה של הגיהינום. האם זה ניצוץ כאותו אור של גיהינים שנדלקו כבנו כמהבהבים בעולם הזה וקוראים לכל אחד הראוי לכך והתחמם לאורם?

והנה נתגלה לו, בזכות היסודיים שלבי, כי הם אלה הצדיקים שזכותם עומדת לנו בדור יתום זה. ד״ר תיאודור הרצל ומאקס נורדאו — שני צדיקי עולם שבעבור היעלמם נקלטו ב„הצופה" לגיהינום. הרב קוק הוציא אותם עכשיו.

„זכותם" העומד לכל אלה שגילו לנו את הכוח הגדול הזה.

י. שפיגל

מה הוביל לקניבליזם באוניברסיטה העברית?

צעירים שחונכו על השלכת עקרונות — אין להתפלא שהגיעו לשיא ההתדרדרות

אין „ממוצעי" בעם ישראל. הוחל הזרתו מכבר: „ישראל כשעולין עולין עד לרקיע, וכשיורדין יורדין עד לתהום" בדרך התורה אפשר להגיע לפיסגת ההשגה האנושית, שלא לדבר על פיסגת המעלות והמדות, הן כמה שנמנע בין האדם לחבירו והן כמה שנמנע בין אדם למקום. כשאוהבים את התורה — אין גבול להתעמקות ההיתוות אליהן עולים להגדירה. אין ממוצע.

הקב״ה טבע בטבעם של העמים את תכונותיהם השונות. כל עמי העולם בנויים על הממוצע, בכוחם להשיג דרך־בינים שלא להידרדר מטה מטה, אך אינם מסוגלים להעפיל לרום המעלה. עם ישראל זכה לסגולות הבחירה, וסגולה זו מהווה ניגוד למושג ה„ממוצע". את הממוצע משיג מי שמשולל כח־הבחירה, מי שאינו יודע להבחין בין הטוב והרע, ולכן ניתנה לו האפשרות להיות באמצע, בין הטוב והרע. אמנם מסוגל אף הוא לרדת לתהומיה של ההשחתה והרצח או לעבור את גבול האמצע ולהשיג מדרגה גבוהה יותר בדרך הטוב. אך זה בתור יוצא מן הכלל. לעומת זאת, עם ישראל איננו יכול להתקיים באמצע, הוא מוכרח להתקיים תמיד מעבר לקו האמצע; אם זכה — הוא מעפיל אל הטוב המוחלט, ואם הי׳ לא זכה — הוא נוחת מטה, מטה, אל התהום.

הקניבליזם שנתגלה השבוע בתחומי האוניברסיטה העברית הוקף את התהום המעורה המבחירה הזו. אין זה מקרה שקרה באיזה שוליים של החברה, בפינה נידחת ובדחוקת של החיים. זה קרה בלב לבה ובערש הולדתה של התרבות הישראלית החילונית, תעשייתה הרוחנית של המדינה העברית. לאיצ׳אונם ראו מהודי הציונות בייסודה של האוניברסיטה העברית בזמנו, מפנה רב־חשיבות בדרך להשגת מבוקשם שהיוה הקמת מדינה עברית. הם היו זקוקים לתשתית תרבותית, כתהליך להורה ישראל. כעגלים שהקים ירבעם בן־נבט, כתחליף „בית־המקדש".

במרכזה של תרבות זו העמידה עבודה זרה שכינוה „האמונה באדם", תחת האמונה בה׳, יסוד כל־היסודות בקיומנו ובהויה היהודית. הם כתהו בהכחיד אחד את מקור קיומו של האדם, בהשפילם ובביזקרם את האמונה באלקים. עם ישראל קידש את האדם זאת היוו, אך לא הגביע לו מושג שצמו בשמצאות של אמונה. כאי משבע להאמין באדם? הלא בן־חלוף הוא, כחציר יבש, כצל עובר וכענן כלה? סגולותיו של האדם בהתעמקו במקור מחצבתו בהשיגו מאין בא ולאן הוא הולך, שהוא בעל נשמה שנחצבה ממקור הקדושה, ממקור הנצח של החיים, נמצאו אלו שהעמידו את העבודה הזרה של „האמונה באדם" — דוקא הם גורלים את נשמתו ומפקיעים היסבו את הויהו האמתית.

— ✱ —

מה הפלא כי המצב התדרדר עד לכדי היננא קניבאליות של אכילת בשר של אדם מת? מה עוד מבדיל אין זה לבין העמים הפרימיטיביים והפראים הקניבאליים האוכלים בשר אדם? המעשה הוא מהולם אותו מעשה, אך הדרך בה מגיעים אליה, — מבדיל ביותר מהותרנו, כאן, כאשר שם.

ההם, שבטים פרימיטיביים, בעולם לא לבדו דבר התרבות, בעולם לא קראו ולא שמעו על הכנה להיות ביותר עם בני אדם ועל זכותו השויונית של כל הנברא בצלם להיות ולהתקיים. כאן, סטודנטים שהתחילו לימודי שמונה שנה לימוד בבית־ספר עממי ישראלי, לבדו ארבע שנים בבית ספר תיכון יצתה כבה בנים הם לומדים כבר בבית הספר לרפואה, שאלו לא התקבלים מתמכן, אלא לאחר מבחני־מעבר קשים, ובין השאר „צריך" שיענו גם על דרישותיו של המשאבים הצרוף. הנה, אחר כל אלה, מסוגלים — ולא בודבר באחד אלא בחמישה סטודנטים להתפרעות כתרבבה כזו, להתהורות ולהתפרכ על אכילת מוחו של אדם, כשהאחד עושה זאת והאחרים האחרים מתבוננים במעשה, לא מילולים, לא מתעלפים, לא מקבלים עבוד״לו. בשהרון נפש גבור כהוליסים על המעשה, עיבבים אחר מהלכו ומשלימים „אחרי דבר ההברביה.

האם יכול מקרה כזה להיחשב חריג? האין זה מעיד על ממשפנה של תיקוב, השחתה והקבון של כל החינוך החילוני כולו, של כל הוויית האוניברסיטה „העברית" תבעה סטודנטים בלתי ידע החינוכי ביוסף של מדינת ישראל החילונית, שעשו את המסלול הקבוע לכל אלה שהולכים לחינוך חילוני — נתפסים במעשה כה בזוים, — האם אפשר לטשטשו ולצמצמו לכדי „מקרה חריג"?

נהוה האחרונים שנטכבים להכללות, להטיל מומו של היחיד על ציבור שלם. בכל חברה ובכל חוג יתכנו חריגים, אחד שלא השתלב בכל, והוא מתפרץ לכיוונים צדדיים שאינם תואמים את מסגרת ההסטה החינוך של החברה בה היה עד שעשה את המעשה החריג. כאן, בשום פנים ואופן, אין לקבל טיעון זה. ברור, לא כל הסטודנטים היפכים להיות אוכלי אדם ועושי חילולה מבוד מתים בשל המעשה של אותם חמשה הסטודנטים, אבל, הם נכללים כולם כעתה בפוטנציה הזו. אותם החכיכה המחישו, על דרך הקיצוניות, לכה עלול כל סטודנט ישראלי, שעשה את אותו המסלול החינוכי שהלו עשו — להגיע: חינוך רציף כזה, „סביר" כזה, שרק בבתיים כתוך הנוער הישראלי מקבל אותו; וכידוע, לא כל צעיר ישראלי זוכה להתקבל לפקולטה לרפואה, אלא צריך הרבה באמץ וכירוחה כדי להתקבל, עוברים סלקציה קפדנית, מנפים את המתקבלים מתוך ציבור גדול ביותר של מביעים עצמם ללמוד רפואה, תכור גדול הביקוש מן ההיצע, לאמר, שאלו מבחר שבמבחר, עילית שבעילית. ובכן, בצירים כאלה, שומו למיטב שבמיטב מן החינוך הישראלי — מגיעים למעשה שכזה, מה יאמרו, איזובי הקירי?

המעשה שעשו מכליל, בהכרח, את כללו של החינוך החילוני, כי כאומר ששם את „האדם במרכז", כי שהמציא את „האמונה באדם" דעבר כלבו את האמונה באלקים, בעם ישראל לא יתכן דבר כזה. או שיש אמונה בה׳ ויש חינוך לשמירת התורה והמצות, או שיש התיב. אין משהו באמצע.

— ✱ —

לא מכבר שיפר עיתונאי ותיק בארץ, במסגרת תכנית רדיו, כי באחת מהתוכניות הטיום של המבינות המהלך „החלוצי" בתל אביב, שהתהלו צאר האמנות הוסה הצעיר החילוני, השיר שהחזק המשורר ביאליק, לאחר שהתשימשו כל האמוצים, הגיע תורו לדבר דבריו, הכוה הבהיע התחריב כולה, כאשר אבל, שמשע לכל נאמני השפה על הלגלגויים השימים והופעות הלועזים הנתועה, והוא איננו מתכנר לכל אלה, אלא שהוא בוהר כאן, כי החינוך הזה לא יהיה מסוגל להחזיק את עם ישראל אלפיים שנה, כפי שהחינוך העתיק בישראל החזיק ...

דבריו של ביאליק היו אז כפתיבים ונדהמים את כולם, שבדבריו רבים התנהלו ותיכווחים כבל דפי העיתונות של הימים ההם. מבחבר, כי מעורר בככליה זה, שהלכו רב בי השתחת היחנוך היהודי העתיק, ראה התלין בצרבב יכול כי לא את החינוך הדוי החירבן, אלא את ישודות הקיום של עם ישראל.

אלא שלא צריכים היו להלוך 2000 שנה כדי להוכיח שהוא צדק: עברו רק כמה עשרות שנים והחינוך החילוני הגיע שיא עולבו בהכיצוב, במעשה נאצה, בהתנהגות אנשי אנשות מן הטיב הגרוע ביותר.

— ✱ —

אשמר לבכה מצאה כזה להמציעים נדהמות, אך לא מפתעות. הדו התפתחות מבפית שאפשר היה מהלס להמצא אותה.

החינוך החילוני, אין לנבהו כחינוך חילוני של עמים אחרים. עמים עם לא נבטחה ביסוד התהוותו וכתבאו לקיומו על אמונה ועל מצוות. אלו איבם כרוכיבי הקיום של עם עם, ולא עם ישראל. עם אחר, שכמבויק החנך חילוני, איננו עושה סתירה ליסודות קיומו. עם ישראל סותר את יסודות הקיום שלו, כהרס השתיה בכך.

ואין זה עניין להיאזרים כלוי נהפסת. זה פשוט ביותר, כדי שאבות הציונות החילונית ישיגו זאת, הם הלכו בדרך האכזרית ביותר. כה אכזרו ב„עשרת הדברות" של „השומר הצעיר" ?" אל תשמע מוסר אביך ונטוש תורת אמך. כלום רק זניחת אידיאלוגיה יש כאן, או שבא כמעשה אנשי אכזרי ביותר? כמעשה של ניתוק ילד ממקור היניקה הטבעי שלו, האב והאם — הרי זה האקט האכזרי ביותר שהאדם עושה. כנראה, אין יותר בחברה החילונית המושג של קשר בין הורים לילדים. ב„מיע שעבר פירסם הסופר משה שמיר, שהיה בעבר שמאלן מובהק ועבר ההפוכה־זהסיה, בהתהבות אל המחנה הלאומי — מאמר ב„מעריב", ההיקף את כגבת כשוד ההרוק להעניק לבלידיהם להיכוד־תיעבות, בקוראו להחזיר את המכון למסגרת המשפחתית. זו היתה קריאה לחזרה־בתשובה, להחזיר את היסוד האנושי של הדיים המשפחתי. זוהי ראשיתה של ההיה של היסוד העיקרי בהריסה התבחה הישראלית.

החברה החילונית, הגיעה לפיסגת האכזריות בהעברה הסיטונית של מאית אלפי ילדים על דתם בהושבתם בבתי ספר חילוניים. היה כאן אמנם האקט האכזרי הזה, אך בעיקרו של דבר היה כאן האקט האכזרי של ניתוק מתיק הוריהם, של גזילת ילדים מאמותיהם. זיקה הורים וילדים בעם ישראל, כעולם לא נבנתה על הזיקה גשמיים. זה רק חלק לוואי. הזיקה העיקרית היא רוחנית. השתלשלות הדורות בעם ישראל, עיקר יסודה על „המסירה", מסירת התורה ומוד האמונה. אך היסוד הזה עקרו באכזריות שאין הגבהה ובע״ה.

האם פלא הדבר שסטודנטים מגיעים להתדרדרות מזויעה שכזו? האם פלא הוא שהסיקו את המסקנה שהכל הפקר? למה כותר היה לתכתבים לעשוק אמונה כמשונים? למה כותר היה לגדוליהם לעקור בנים ובנות מאמותיהם ואבותיהם? ולמה אסור להם לעבור על עוד איסור, על עוד עבירה? ולמה יחשבו כי זו עבירה, אם הכינו של כך שאין כבוד לאדם המת. עהגופה איננה אלא כיצג לבשחק ולהתעלל? כלום כה בכיה ההכר כזו היתה ההעללות הראשונה בהדור הלימוד של האוניברסיטה, לכהיה צענת ראשית, על ההוראות הקפדנית שביתנו „לשמור על כבוד האדם"?

— ✱ —

צעיר יהודי, שרואה כיצד ראשי החברה שלו, ראשי המדינה, לועגים לכל קדשי האומה, מחללים כל את עליית את העם בבריתם על שבת, קדשים, מחללים שבתות, בידים שקידשים, אוכלים נבלות וטריפות, בזהלים כעריבה קשוחה ובלתי בתפשילשוב המהות בלעריות בביר הדצות, משכים ומגפעים להלל בבל כלי אלוהנחי של צעיר יהודי רק לצי שוכאי לכך — מה יבנע ממנו ומה יעצור אותו מחלל גם בכלים אחרים שהמתפרה החילונית עליון לא התלוא להפר אותם?

למה לא יסיק צעיר, שהתחנך עליו „לבטוא לו לבד את דרכו" — את המסקנה כי, בעצם, אין שום דבר אחר? למה לא יסיק צעיר כזה, בראותו שופט בבית המשפט העליון מבזה את עצמו ובונה אותו כבעל האורזות באצ׳ניגזעניות — מבעצת בכיוון שהוא רוצה? למה לא יסיקו סטודנטים ישראלים כמסקנה שמותר לעשות כה שעולה על הדעת, אם הם קוראים פסקי דין של שופטים, האוכרים כי כותר לסחור בתועבה, מהר להציף את התבות ישראל בכל פירצה הפי״ה על הדעה?

סטודנטים הקוראים השכם־והערב כי הדעות החוק הישראלי אינם עושים דבר נגד רופאים הרוצחים עוברים במשיאכחותיהם הבוית בעלי־כסף, וזאת בבודדים של רבבות לשנה! — למה לא יגיעו למסקנה כי אכילת מוחו של אדם מוחה הוא, בעצם, אילוה יותר כאשר כקרה של הפליה בלאכיותה הגבוית כסף?

אל יעבידו לנו פנים הנביאה של „ההזדעזעות", מכיון שראשי החברה הישראלית השלימו עם כל השחתת המוסרית שמובילים להתדרדרות זו. וי אל נתפלא. ביכופרשל־יהבר, אם עוד יצודו שזה בעצם לא נורא, שאכתנו כהם עושים עסק כמתים ובמפרים, שאנו עוד עוברים על דבר־התורה ב־"והותנו „הדורשים אל המתים" . . . כבר הוהקמנו בכוון זה, כבר גיכו לפתים את פיהותנו בכובי טענה שאלה, באשר כבוד הדיוקים כשביב לשאלת כהיות בהם וכל השאר.

אבל, אין זה נושא המצטמצם לשאלה האחת של „נהיה בהיים", זהו נושא יכידי הרבה יותר, וזו נושא הי׳, ניעא האוכל ובכרסם בשארית הבשר החי, שעוד נותר לעם ישראל. זהו בקרה שחייב לזעזע הרבה יותר כאשר עוד ספקים ועוד מכוסים לערבים. זו הסכנה של התמוטטות והקבון פנימי, האויב הזה גרוע ומסוכן הרבה יותר בכל אויב חיצוני, ובעלם מכיים — כמעט שאינו ניתן לביצור!

הרב חיים רבינוביץ

כנגד תהליך ההתפוררות

על אגודת ישראל לגדל דור חדש של מנהיגות ליהדות החרדית

בכל העולם במקומות שלהם יש קיבוצים יהודיים כרוכים, יש עתה כמות מבוכבת כאן, אפשר לומר גם גדולה, של יהודים שומרי תורה. יש מוסדות רוחניים מכל הסוגים במספר ניכר. יש גם אישים נכבדים בחלקם מבני הדור הישן, אבל גם מבני הדור החדש, שאף אם לרובם אין הד עולמי — בתוך חוגיהם הם ממלאים תפקיד של מנחמים ומרכזים, הציבור שלהם נשמע להם וכורדרך על ידם.

יש גם חלקים נטולי כל הנהגה והדרכה, אנשים שאינם מכירים בשום סמכות ואינם מוכנים לקבל דעה מבחוץ. לאלו בדרך כלל אין גם רבנים. להם שייכים סוגים רבים של בני תורה, חניכי ישיבות וגם — בני העדה הספרדית ואף התימנית, שיש לה ציבור ניכר ובתי כנסיה במספר מכובד בניו יורק.

לא מעטים מן העומדים בראש החוגים האלה — מרוצים מן המצב. הם, מצביעים על העובדה שבגלל הכמות הקטנה של החוגים, קל יותר לקיים קשר אתם וקל יותר ליחידים למצוא להם פינה שלהם. חניכי הישיבות השונות מתנשאים לאמור שהחוגים הנפרדים מאפשרים להם להמשיך את הימצאותם במדה מסוימת באוירה הישיבתית שבה חונכו. לקיים תפילה רצינית יותר וכדומה.

היו לי שיחות רבות עם גבאי שני בתי כנסת תימניים, כולם מיוצאי מדינת ישראל, שהיו בסביבה שבקרתי בה באחרונה בניו יורק וגם הם מצאו להם נימוקים מצדיקים לדעתם את העובדה שאין להם שום הנהגה, אף כי הם במצב רוחני מסופק מאד.

אם נשווה את המצב הזה אף למצב הבלתי אידיאלי כל כך של היהדות בתשע עשרה השנים שבין שתי מלחמות העולם — אין שם אחד לכה שאנו רואים אלא תהליך של התעוררות אלא שאין מקורה של התפוררות בהתנוונות חלילה, אלא דוקא בבנין והתחזקות. „כלפי פנים הם שונאים זה את זה" הגדיר בפני אחד האנשים המרכזיים ביותר להם מסויים „אבל כלפי חוץ הם כמבצר אדיר. הם גם מגילים ניוצרים".

המאמין כי רוח כללית עליונה קיימת תמיד ב„כלל ישראל", גם בזמן שאין רוח עליונה כזו ביהודי הצפיראה בתופעה הזו מדרגה הראשונה — תופעה ברוכה. אלו מעין בהי האבות שהיו היסוד לשבטים והשבטים שהיו יסוד לעם ישראל בימי גדולתו, אבל עד גבול מסויים.

אם לא תיעשה בהקדם פעולה תקיפה בכל רחבי העולם היהודי לאחד את החוגים הגדולים, למצוא שפה משותפת לפחות בפרטים מסויימים — עלולה התופעה של החוגים הנפרדים ליהפך לתהליך של התפוררות בסוכנה.

אמנם אפשר שיאמרו העומדים בראש החוגים הגדולים והקטנים כי הגלה „ההתפוררותי" איננה נוראה. וכי מתי היינו מאוחדים? ביום ביטול הנשיאות בארץ 530 שנה לאחר חורבן הבית השני וביטול מוסד הריש גלותא בבבל באלף השנה אחר החורבן — התקיים עם ישראל ללא גוף מאחד.

גם „ועד ארבע הארצות" שהתקיים בין השנים כ־1580 עד 1764 היה התוצר הבאים תיצגיים, — הרמון של השילטונות הפולניים לגבות את המסים בציבור מאורגן הוועד נבטל לפי פקודת השילטונות הפולניים. אף הציבור הגדול שהתקיים בתקופה האחרונה תחת עם אחד, החסידות, היה מחולק לחלקים מרובים שבכוחה כעולם לא ישבה הנהגה התה גב אחד, כי שהיה עד התקופה שבה הרגלה הרעיון של איחוד היהדות החרדית — יהיה גם להבא. כך פלולים הם ליבי.

יותר מהם: הרישגים של האירגונים החיים העולמיים הקיימים זה יותר מחמשים שנה כעיהלים לבוי. המפעלים והאיחובים ידועים כצל בעוד שלצדדים הסליליים ביהן פררמוב גדול וכל שתנגד לאיחודים יצביע לך על פגמים בולטים שלדעתו איבם קיימים בתאים הקטנים. יש גם כאלה המצביעים על אחדים בגדולי הדורות הקודמים שהתנגדו לאיחודים בגלל החשש שבא יהפכו לגולה יחידים שיעבדו בראשם ויאכרו כי אכן בהקימה היה קודה זו.

כל הנימוקים הנזכרים כוכים להתגלות, נוחים למבקשים לברוח מפעילות, להתלהב מן המאמץ הגדול הדרוש לאיחוד. הם אינם יכולים לעמוד במבחן המאורעות, באספקלריה בהירה של מה שעבר על היהדות שומרת התורה בשבעים השנים האחרונות ובהתכבלות חדרה במצב היוד החדש העומד להפיס את מעמדו בקרב ,לאמר שלדידי הדור הקודם בצלבים אב, אם.

—

אפשר כי המחשבה להקבלה איחודים עולמיים באה אל היהדות החרדית לא מתוך כורח נפשי פנימי, אלא כתגובה על האיחודים המקיפים כל החוגים החילוניים, כלומר, כי פעולת ההגנגות. בהתגייסי חלקים מסויימים ביהדות החרדית להצע המאניסמות ההתנהלות — הרי גורם הסכנה הרוחנית להיות כורבע כל כך. לכל חוג קטן נדמה כי בעצמו יוכל להתקיים גם לבמבה ואין לו כל צורך לשעבד את עצמאותו על ידי איחוד עם אחרים, שבעיים פגים לתורה ולכל בן בנים רבים. כל המחובר לתורה כורם לתוך נפשו אביצות מטריילות, שהיספכת בגלל לבלוד של ביכחון עצמי, כי הנה רק הוא לבדו יודע את הדרך הנכונה ורק דרך ופן אחד לתורה. בדור כמו שלנו תנועה לקיצוניה, בפבלים הדברים איפוי כפוזילי וכמעט שאין אפשרות לנטות ימין או שמאל.

אולם כאילו עומדת היהדות החרדית עתה על כף הקיפה הדכה ממש. בגלל השואה, כמעט שאבד דור הגבירים וקיים עתה רק דור קטיע כנצד אחד הדור צעיר מאירץ, בדומה כי אם יתברך בפקד יתגלה כי יש עתה ראשי עדות חסידיות גדול עבין צעירים לארבכים הרבה יותר באצר בגילים המבוגרים. הוא הדין ברבנות ובשטחים אחרים. ההנהגה כחייב כי עם אישים צעירים אלו תהיה אפשרות להידבר ולדון ביחד, כלום טובה היא דרך ההתפוררות הנקטה עתה, או כדאי לעשות נסיון לשוב לדרך האיחוד שטובבה על ידי ראשי הדור לפני שישים שנה.

—

הגוף היחיד הבא בחשבון כאיסוף לכל המהגנה הוא בלי ספק אגודת ישראל בצורה החדשה שניתנה לה זמן קצר לפני מלחמת יום הכיפורים על ידי חיסול הפירוד בינה לבין פועלי אגודת ישראל. יש להגיע חיסול הפירוד ואולי מעט יותר; אבל צריך לא שיהוק פעולה, שחייב לביא כדי ליצור את מכשיר העולמי לערכור נגד מגפת ההתפוררות ולהעקבות גוף בריא מבני הדור החדש להנהגה עולמית של היהדות החרדית.

ועל זה במאמר הבא.

ד"כ הרב מ. פרוש מכריז בכנסת:

לא ננוח עד שתוסר חרפת בזיון קברי ישראל בהר הזיתים

העלה ההפרעות לחשיפת הקברים * הנושא ידון בועדת הפנים

מאת סופרנו בכנסת

כנסת ישראל מכריז ומודיע בזה בשמה הכנסת כי אם תוך זמן קצר לא יי הוו את הקברים בהר הזיתים אשר חוללו בשעתו על ידי הירדנים, לא תהא ברירה ונאלץ לחשוף בעצמנו את הקברים בהם טמונים גם גדולי עולם, אשר ידי לפעולה ד' יאחזה מן כך הסיר את תמותם ולעמיד לבתי-מם את יעקודתי לדיך כשל כרי.

דברים אלה השמיע אתמול חבר הכנסת מנחם פרוש במליאת הכנסה כאשר סיים לנבק את הצעתו ההופעה לסדר היום שהגיש בדבר חשיפת הקברים בהר הזיתים.

הודעתו של הרב פרוש שנאמרה בהתרגשות רבה עוררה את זעמו של שני המפעמים הזדונה מר ה. בדוש אשר הכריז מעל במת הכנסת כי הממשלה הנהג בימפירי חוק וסדר כי שהחוק כחייב, בתגובה על כך השיב לו הרב פרוש בקריאת ביניים "הר הזיתים אינו סבסטיה אל תאיימו כאן בכוח כמו בסבסטיה".

קודם לכן גולל הרב פרוש בהרחבה את הכאוב של חשיפת הקברים בהר הזיתים את השתלשלות העניינים בנושא זה והם בהדגישו כי לאחר שבע שנות איחודה של ירושלים עדיין נמשכת למרבית החרפה חילול הקברים וכל פניותיו לשרי הממשלה בעניין זה לא נשאו פרי, ישבנו שנים רצופות — אמר אנו מתחננים ומבקשים בכתב ובעל פה להקן את המצוות, לאיזה [illegible] לא פניתי בי לותיה בעיה חמורה זו ועל כה כאמור לא הוסר הכתם מעיר הקדש ירושלים. הוא העלה על גם את פעולותיה הר ברורות של האגודה "אהרא קדישא" בראשותו של הרב דוד מיכאל שטאהל בנושא זה ופנה בקריאה ביהודת לעדת העיים לעירני ירושלים ולראש עיריית ירושלים להושיט יד בחשיפת הקברים בכל חלקי הר הזיתים לבען כבוד נשמות הטמונים עם הלכות כבודה ושלוותה של ירושלים.

הרב פרוש הזכיר לחברי הבית כי בשנת תשכ"ב כאשר הגיעו ידי... [illegible] על התעללות הירדנים בבית הקברות העתיק בירושלים, העלה הנושא כפל במת הכנסת "כולנו זעקנו, כולנו צעקנו, הסערנו את העולם הגדול שיתעורר על מעשי ההשתוללות של הירדנים בקברי ישראל והכיר לכולנו את הופעתה של שרת החוץ דאז הגב' גולדה מאיר בבמת העצרת כאין בידינו לעשות רבות בנושא זה כי הר הזיתים נמצא בידי הירדנים. האם היה כישוני כעלה על דעתנו כי לאחר שבע שנים של שחרור המקום נאלץ להמשיך ההתעללות בקברי ישראל!

הרב פרוש הציע לכן להזין בנושא זה במליאת הכנסת. שר המשפטים הח' לבנות בר ה. צדוק בדברי התשובה בר קש להדגיש כי הבעיה של החשיפה באזור נחל קדרון כשרבת ביותר בר בר אחד — שכן — ישנם גורמים קור נים בקרב האוכלוסיה היהודית הסו עבים כי יש שם קברים המעצים השיפה ומאידך מתנגדים גורמים שוני נים בקרב האוכלוסיה הערבית בשכונה אבו-טור וסילואן לפעולות שיבבידו על התנועה לשכונותיהם ועל כולנו — אמר השר — לבלבל מעשינו בזהירות מתוך "התחשבות מירבית" באינטרסים וברגשות המנוגדים בר כנענו. משל הרב פרוש כי עם אי נושא עדין זה השר אף הבעלם כי הודה של ירושלים יש לציבור הסבר בה אותם דרכי גישה בין העיר לשכונותיהם. כן לא השיב על האשמה כי גורמים יהודיים מכיתים את הציבור בירושלים להתנגד לחשיפת הקברים.

בהתאם להצעת השר הכשבכנת הרב כציע העבר הנושא לדיון בועדת הפנים.

זנבר:

ההפסדים מתפיסת בנק א"י בריטניה - 185 מיליון ל"י

ההפסדים הצפויים בתפיסת בנק אי"י בריטניה [illegible] 185 מיליון לירות [illegible]

[illegible]

כל התיקים בקשר למעצרו של מנהל הבנק, מר יהושע בן-ציון, היו צבועים בלבד ונבעו מן הצורך להביא להקר הדברים הבלתי ידועים אותם אין מר בן-ציון רוצה לגלות, הדגיש מר זנבר. (ל.ע.ב.)

[illegible]

היהדות האורטודוקסית אינה מיעוט ביהדות ארצות הברית

נשיא הסתדרות הרבנים בארה"ב:

[illegible]

הרב שיינפלד דחה את הדעה, כי היהדות האורטודוקסית היא מיעוט בקרב היהדות של ..."

[illegible]

הרב שיינפלד העלה את הבעיה היהדות האורטודוקסית לתיקון חוק השבות בשאלת הגיור והצביע על העובדה, שיהודים רפורמיים נישאים בנישואי תערובת. הם אשר מאיימים כי יפסיקו את תרומותיהם למגביה אם יתוקן החוק ויחייב גיור "כהלכה".

בתשובה לשאלה הביע הרב שיינפלד את תמיכתו במעשה ההתנחלות בסבסטיה, תוך הזדהות אידאולוגית עם המתנחלים, אם כי גם להדגיש, אולי לא היה הזמן הולם לכך. "אנו מזדהים עם כמיהה התנחלות בשום שיש-בו להוכיח לעולם כולו, שזכותנו על ארץ ישראל בלתי מעורערת", אמר הרב שיינפלד.

הוא ציין שאם במהינת מציאותית ריאלית ישראל לוותר על שטחים תמורת שלום, ידע העולם כולו שהוויתור נעשה על כה שמ"ך לצב הי הודי בזכות.

בעלי מקצועות בצה"ל נדרשו להאריך שרותם

[illegible]

דיון על חלולי השבת יתקיים מחר בתל-אביב

[illegible]

הופיע דגלנו גליון תמוז—מנחם אב תשל"ד

בתוכן:

וכל בניך למודי ה' — רבי אליעזר מנחם שך
הנסיעה מהשטחים באספקלריה תורתית — הרב משה שטרנבוך
ראיון החודש עם ת"ח הרב ש. לורנץ
על דרכנו ופעולתנו בכנסת — ישראל שפיגל
בין עקבתא דמשיחא לאתחלתא דגאולה — משה שנפלד
מאבקם של חסידי חב"ד על הגבירה — א. א. גרשוני
בצאתך מגבול פנה אל החינוך — בנימין נהר
החדי רבי עמרם בלוי ז"ל — עמרם בלוי
סוציאליסטים — הוסו על העניים — הרב אברהם וולף
אולתים בישראל — הרב ז. פריבלסקי — א. פרבר
קרן אור — אור משה — משה יוסיפון
יציבות שגב הגליליה — משה חיים שינפלד

בקורת ספר:

"אמרות יצחק" הנ"א
"חנוכת הבית" — א. ספרן

הערות ותגובות:

מאת צ. ברנשטיין, י. ברגר, ב. דוידוביץ וש. שפירא

ידיעות על מפעלי הקיץ — חוג בני תורה — שבת התנועה — בית אולפנא — בתנועה — בתנועה העולמית

בלוויי תמונות רבות

[illegible]

היום הגרלת מפעל הפיס בשעה 19.00
מפעל הפיס

חללי המלחמה הי"ד מובאים לקבורת קבע

בני חללי מלחמת יום הכיפורים בני העיר בני ברק, [illegible] ... יובאו לקבורת קבע בבית הקברות ... מוקדם כאור.

באות מתושבי העיר ומבוקריה החללים השתתפו בהלוויות, [illegible] הללים רבה של בני ברק, הגרי"ז לנדא, ראש העיר הרב יצחק כאיר והגנו מר שבתאי וינברג ובן ממקריהם.

[illegible]

תקוה שבורה על הסדר.

ביום זה יובאו לקבורת קבע בפתח תקוה שנה הללים בני העיר. (צ)

חללי מלחמה לקבורה בחיפה

חיפה ביכתה אתמול את זכרם של ראשוני חללי מלחמת יום הכיפורים שהובאו לקבורה בבית העלמין הצבאי בעיר.

אלפים מתושבי חיפה, בני משפחה, ידידים, מכירים וחברים לנשק, ליוו בדרכם האחרונה תשעה מתוך 173 הלליה של חיפה שנפלו במלחמה אשר מובאים לקבורה בבית העלמין הצבאי בחיפה. [illegible]

בני ברק — לקבורת קבע

[illegible]

יעקובי: שיפור נסיעת הרכבת לבירה לאחר סלילת תוואי חדש

מאת סופרנו בכנסת

[illegible]

חשיבות רבה לפיתוח מצפה רמון

[illegible]

הלוואה של 200 מיליון דולר למצרים

קהיר, — הבנק העולמי ילווה למצרים סכום של 200 מיליון דולר [illegible]

פונו פולשים מדירות ביבנה

[illegible]

סוכל נסיון שוד באוטובוס בדרך חיפה

נסיון לבצע שוד בתוך אוטובוס אי"ש שלשום בלילה בדרך בחיפה לקרית.

בעל דוכן מפעל פיס שחזר לביתו כשהוא מחזיק כרטיסי פיס ופדיון של 3000 לירות, הותקף הוך כדי נסיעה ע"י בחור שניסה לשדוד ממנו את כספו.

נהג האוטובוס ששמע את הצעקות של המותקף החל לנסוע להתנת מעכרה קרובה. אולם, תוך כדי נסיעה נמלט השודד.

לפי תיאור שמסרו הנהג ובעל דוכן מפעל הפיס הוכן קלסתרון של החשוד המשטרה פותחת בחקירה.

הולכת רגל נהרגה בתאונה

הולכת רגל, מזכה מזרחי בת 67, מרחוב קבינסקי 4 בחולון, נהרגה מפגיעת מכונית בצומת חולון.

בהתנגשות בין שתי מכוניות נפצעו בלילה נהג אחת המכוניות אליהו אורך בן 38 ואשתו כרמלה בת 35. הם אושפזו בתל השומר. ההתנגשות אירעה בצומת בכביש הרצוים דרך שלום.

אלף דירות חדשות ייבנו באילת

[illegible]

לפי התכנית, ייבנו כ-1000 בתים מגורים בתחום השכונה. הבניה היא להתחיל בבניה תוך חצי שנה. תיקי ההשקעה יוכנו עם שר השיכון, אשר יבקר באילת בחודש הבא. (ע)

הערכה ל"אל-על" על מאמציה במשבר קפריסין

[illegible]

בן ציון מערער על הארכת מעצרו

[illegible] שופט השלום עמיקם פיאלקוב ב ... לבקשת המשטרה להאריך את מעצרו של יהושע בן-ציון ... הערעור יישמע 48 שעות לאחר הגשתו. (צ)

הוארך מעצר י. בן ציון

[illegible]

מאסר וקנס למזכיר "הליגה"

מזכיר הליגה היהודית להגנה יוסף שוירה, נדון ביום ג' למאסר 51 יום, למאסר 6 חודשים על תנאי ולקנס 500 ל"י באשמת החזקת נשק. [illegible]

הופעלה מערכת בקרה משוכללת למתקני התקשורת

הובטחה רציפות אספקת חשמל

משרד התקשורת השלים התקנתה והרצתה של מערכת בקרה משוכללת ומרוכזת המפקחת על פעולתם של כל המרכזיות, המשדרים ויתר מתקני התקשורת בארץ, ומבטיחה את רציפות הקשר גם במקרים של תקלות כדוגמת הפסקת החשמל המעוקה לאחרונה את הארץ.

מרכז הבקרה של משרד התקשורת כאריש 24 שעות ביממה. כל מרכזות טלפונים, כבל טלפונים או גברטור קשור עם מרכז עצבים זה, בבקרה של תקלה, ולו גם פעוטה, באחד המתקנים מתקבלת מיד ובאורה אוטומטי התראה במרכז המחשב הנמצא במקום מעביד למיתקן — גם זאת ללא התערבות אדם — סידרת שאלות על כוהות התקלה ומיקומה המדויק. את כמבאזיי מעביר המחשב אל איש הבקרה וב-התאם להם מצא מרכז הבקרה אל-טרנטיבות מתאימות להפעלה בחדש של קשר שניתק או מערכת קשר ש-יצאה מכלל פעולה ודואג לתיקון ב-היר, בכל האפשר, של התקלה.

במקביל להפעלת מרכז זה דאג משרד התקשורת גם לאספקת חשמל סדירה בכל מקרה של תקלה ברשת החשמל הארצית. בכל מרכזות טל-פונים מצוי חדר סוללות המבטיח את רציפות הקשר. מתקני הקשורת אהרים צוידו בגנרטורים הנכנסים אוטומטית לכלל פעולה במקרה של הפסקת החשמל.

ממשרד התקשורת נמסר שכל המערכות כבר הוכיחו עצמם ובמקרים של הפסקות החשמל, כדוגמת הימים האחרונים, מובטחת פעולת ההקינה של מערכת הטלפונים בארץ.

נהרג בתאונת דרכים

רוכב אופניים, בן-חיים נוזה, בן 54, בקרית עקרון, נהרג ביום ג' בערב כתגיעת משאית בצומת ביל"ו ליד רחובות.

מפגיעת המשאית נפצע רוכב האופנוע קשה ונפצע לאחר זמן קצר בבית החולים קפלן ברחובות.

סם רוטנברג בצאת משלחת ה"בונדס":

הקשיים הכלכליים בארה"ב ישפיעו על מכירות הבונדס

ב-55 כראשי מפעל איגרות מילוה העצמאות והפיתוח (בונדס) מארצות הברית וקנדה, יצאו ביום ד' בבמטוס "אל על" בתום דיונים שנמשכו שלושה ימים, בהם נפגשו עם ראש הממשלה שר האוצר, עם שרים אחרים, חברי כנסת ואישים אחרים במדינה.

יו"ר מילוה העצמאות והפיתוח (בונדס), מר סם רוטנברג, אמר לפני צאתה של המשלחת, כי בשנה ה-24 לפעילות ה"בונדס" יצטרכו היהודים להבין, כי אחריות כבדה מוטלת עליהם, כיהודים, כפי שלא היה עוד כדבר הזה בעבר.

במרוצת השנים, שהבונדס פועל, אמר מר רוטנברג, נכרכו איגרות ב-ביליארד דולר והסכומים אלה שנאספו כשמשים מנוף רב משקל למילוי המפקידים חשובים במדינת ישראל. על הביקור הנוכחי אמר הדובר, כי הכוונה היתה להדגיש בפני הפעילים את החשיבות הרבה שיש ליחוס לפיתוח המפעלים בישראל, בכנעה למכור איגרות ככל שניתן.

לשאלה אחרת השיב מר רוטנברג, כי הקשיים הכלכליים הנוכחיים בארצות הברית ודאי שתהיה להם השפעה על מכירת הבונדס. (ע)

מנכ"ל הקליטה מחסור חמור בדירות לעולים

אם משרד השיכון יעמוד בהתחייבותו ויעביר לרשות משרד הקליטה 13,5000 יחידות דיור עד סוף 1975 ו-25,000 יחידות עד סוף 1975, ישנו כל המיכלים שמצבר הדיורה לקליטה ימצא את פתרונו, גם אם קצב העליה יגבר בחודשים הקרובים — כמר מנכ"ל משרד הקליטה, מר נחום שרשון, בפגישה עם בכבי הדיור ביום ד' באשקלון.

לוח המודיע

דירות ובתים

בירושלים

למכירה

■ 3 חדרים גדולים + הול גדול + מרפסות עצקיות + מטבח בי הול, קיר במחיר הזדמנותי למכירה 286903 — 02.
ולגטלפ(286903) דיי ייופוהד

להשכרה

■ בדמי מפתח דירה ס.אר 12, בבני בו, טל. 332996 — 02.

לקיט

■ להשכיר לקייטנים דירה גדולה בק. מטרסדורף ירושלים לשבוע 20.8.74 — 13. טלפון 522974 — 02.

בבני ברק

למכירה

■ למכירה 2 חדרים בבני-ברק קי"ב בעל שם טוב 11 פישר.

■ דירת 2 חדרים גדולים + הול למכירה נגר, שדרות רמב"ן 6 בני-ברק.

■ דירה חדשה 3 חדרים חזית בב"ב יבי 5 פרטים בטלפון 790823.

להשכרה

■ להשכיר בהזדמנות ומיידית דירת חזית 3 חדרים מרוהטת קי"ב ויזנברג, רבי עקיבא 164 בני-ברק.

■ להשכיר דירה 3 חדרים קי"ב טל. 780884 רח' הרצל 28 בני-ברק מייד אלול.

■ להשכיר בשכיה דירה חדשה 4 חדרים קי"ב בזיוניץ בני-ברק טלפון 792533.

הצעות ובקוש עבודה

■ גננת בעלת נסיון מנוסה מחפשת מקום עבודה מתאים לפנות טל. 795302 ב"ב.

■ מנהל משק בעל נסיון שמר לי התפנות בקרוב 02-534424.

■ דרושה מטפלת לפנה"צ עם עבודות קלות טלפון: 536352 — 02.

מכירות וקניות

■ למכירה תמונה אמנותית מפוארת של כרן ספוגיבו הצ"ל (גודל 70×50) המחיר 40 ל"י בימי ירחי כלה עד א' אלול 30 ל"י להזמין בת.ד. 534 בני-ברק.

נהשמח לנשואין

אצל הרב הינר, בן יבנה
שטרן מרדכי בן אברהם הפך חיים קרמה ברכה בת אברהם טובית תל-אביב.

נישאו לנשואין אצל משרד הרבנות ברמת-גן

אברמוביץ צבי (הרמן) בן ראובן רוק רומניה — ראשון לציון. קשינסקי סניה בת איידיק רוקה רוסיה — בני ברק.

זוטא ברק בן לזפו רוק רומניה — אזור. פרידמן אילנה בת אדוארד רוקה ישראל — רמת גן.

זליג מנחם מרדכי בן דוד רוק ישראל — יסבהה. מאיר שולמית בת אברהם רוקה ישראל — הק אביב.

גלמן שלום בן משה רוק ישראל — אופירה. דורון רבקה בת קלמן רוקה ישראל — פתח תקוה.

מזרחי אלי בן אברהם רוק ישראל — רמת גן. כהן נירה בת יצחק יעקב רוקה ישראל — רמת גן.

כלצקי איתמר בן איסר רוק רחובות — רמת גן. אלכורה לאה בת סלם עבד רוקה פתח תקוה — רמת גן.

סחחולסקי יוסף בן צבי רוק ישראל — כפר מונאש גרינפלד נעמי בת יוסף רוקה ישראל — רמת גן.

עוזיר מאיר בן גורגי רוק עירק — רמת גן. כליף הקלה בת מאיר רוקה עירק — רמת גן.

ענפי אריה בה עובדיה גרוש ישראל — רמת גן. ליניש לאה בת סלם גרושה עירק — רמת גן.

פגירי מאיר בן נגי גרוש עירק — רמת גן. משאל איבון בת נעים רוקה עירק — רמת גן.

פרלמוטר זלמן בן שלום אלמן מליון — רמת גן. יולינה פייגה בת ברוך פוטשניק אלמנה רוסיה — רמת גן.

קלדרון שם טוב בן נסים רוק ישראל — רמת גן. גורדון אורית בת אליעזר רוקה ישראל — רמת גן.

קשטיצקי מנחם בן אברהם אלמן פולין — רמת גן. הרשקוביץ פרחמה בת אנשק שארי אלמנה פולין — ירושלים.

שרון טוביה יחזאל בן יוסף רוק ישראל — רמת-גן. רוזנשטיין שרה בת קרול רוקה רומניה — אשדוד.

שלזינגר חיים בן משה רוק מפרבבא — רמת גן. התנעלר אסתר בת יצאק רוקה פתח תקוה — רמת גן.

מודעתך לכל מקום תגיע עם לוח המודיע

מחירי מודעות לוח המודיע

כל מלה

בערב שבת — 1 ל"י

ביום חול — 80 אג'

מודעות לוח לימי חול מתקבלות עד 2 בצהרים ע"מ שיפורסמו למחרתו.

הודעות

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3166/74

בעניין: צוואת המנוח שמחה אשכנזי ז"ל.

המבקשת: לאה אשכנזי ע"י ב"כ י. ד. שהור, מרחוב הלל 43 תל-אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי המבקשים הנ"ל הגישו לבית המשפט בקשה לקיום צוואה של המנוח ומנוי מנהל עזבונו.

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא תוכח לא תקיים ולא תירשם הצוואה של המנוח הנ"ל, מדוע לא הינתן תעודת קיום צוואה למבקש ומדוע לא יותן צו מינוי מנהל העזבון המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו-כטוב בעיניו.

דוד וקר, שופט
רשם, בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3384/74

בעניין: צוואת המנוח ביזושקי בושם קרוס.

המבקשת: אסתר, יוהנה, מקבוצה קרוס באמצעות מר מרדכי מלמד ע"י עו"ד י. ד. שהור מרחוב יהודה הלוי 43 תל-אביב.

בקשה לקיום צוואה, ומנוי מנהל עזבון.

להווי ידוע כי המבקשת הגישה לבית המשפט בקשה לקיום צוואה המנוח ומנוי מנהל עזבון.

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא תוכח, לא תקיים ולא תירשם הצוואה של המנוח הנ"ל, ומדוע לא הינתן תעודת קיום צוואה למבקשת ומדוע לא ימונה מר מרדכי מלמד מנהל העזבון, שאם לא יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד וקר, שופט
רשם, בית המשפט המחוזי

אלמנו הנגה, הדירה פרישמן 67 ההלאות 75% עד 132% בעסקים, חנויות ולא מקסימלית בדירות.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו.

מסירת בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, בקשה למתן אישור לשימוש חורג לבנוי יעוד, במשרד ברח' הירשנברג 10 למסרת גלריה לאמנות.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל-אביב-יפו בשדרי קקיל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והן באות לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ש. להט
יו"ר, הועדה המקומית לתכנון ולבניה
ראש העיריה
תל-אביב-יפו

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3769/74

בעניין: המנוח בן אלברס (ת.ז. 0174040) שנפטר ביום 18.8.70, ואשר כתובתו האחרונה היתה שד' קוגל 9 חולון.

המבקשת: לינה אברהמוב (ת.ז. 1065473) מרח' בלינסון 10, חולון, ע"י ב"כ עוה"ד חיים שרון מרח' סוקולוב 56 חולון.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה למתן צו ירושה, הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, ליתן טעם מדוע לא יינתן צו ירושה, לעזבונו של המנוח, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד וקר, שופט
רשם, בית המשפט המחוזי

הסתדרות צעירי אגודת ישראל — הנוער האגודתי בא"י
מחלקת הנוער — מפעלי קיץ תשל"ד

בס"ד

טקס סיום בהזור א' במחנה הנוער בנתניה יתקיים אי"ה

היום יום חמישי כ' מנ"א בשעה 8.30 בערב

באולם המחנה שליד המחנה בהשתתפות ראשי התנועה

הסתדרות צעירי אגודת ישראל — הנוער האגודתי בא"י
מחלקת הנוער — מפעלי קיץ תשל"ד

בס"ד

הודעה

למשתתפי מחנה נתניה מחזור ב'

כל משתתפי מחזור ב' שיפתח בל"ג ראשון כ"ג מנחם אב 11.8.74 המגיעים בתחבורה ציבורית מתרכזים בין השעות 11—9 לפני הצהרים בתחנה המרכזית בנתניה ליד אשנב המודיעין ביקום המחנה:

אביבים — פרדס הגדוד ליד קרית צאנז

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

חב' "רמהמר" ה.ק. בע"מ הגישה בקשה להיתר זו לבנות בית מגורים בן 3 קומות בגוש 6190 חלקה 282 רחוב בית הלל 16 מפנות רח' ברנדשטטר 2 אזור מגורים ב' ה.ב.ע. 444, וזה שלא בהתאם להכנית המתאר מס' 105א', לבני-ברק.

כל מי שיש לו ענין בקרקע הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת תוך 14 יום מתאריך מודעה זאת. לאחר מכן תהן הועדה המקומית את הבלצתה לאשור הבקשה לועדה המחוזית לבנין ערים תל-אביב, כראות עיניה.

י. מאיר
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

هكذا من الأصل

לוח המודיע

לוח היום

תורנות בתי מרקחת

ירושלים

תל אביב

בני ברק

רמת גן

חיפה

נתניה

באר שבע

בת ים

חולון

הרצליה, רמת השרון, רעננה, כפר סבא, רמתיים

תורנות רופאים

ירושלים

תל אביב

חיפה

תורנות בתי חולים

ירושלים

בתל אביב

בחיפה

גוש דן

בחיים התורניים

הודעות

דירות ובתים

בירושלים

למכירה

להשכרה

בבני ברק

למכירה

להשכרה

בתל אביב

למכירה

נתניה

למכירה

בצפת

לקיט

דירות למכירה

לקיט

לתיווך

ביקוש דירות

נסיעות

מודעתך לכל מקום תגיע

עם

לוח המודיע

מחירי מודעות
לוח המודיע
כל מלה
בערב שבת — 1 ל״י
ביום חול — 80 אג׳
מודעות לוח לימי חול מתקבלות עד 2 בצהרים
ע״מ שיפורסמו למחרתו.

מכירות וקניות

שירותים

שידוכים

הצעות ובקוש עבודה

ירושלים

בני ברק

חליפות הריון
כלילת יופי
תל אביב, רחוב דיזנגוף 189
טלפון: 221948

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכפורים לקבורת קבע

ביום שני כ״ד מנחם־אב תשל״ד 12.8.74 יובאו לקבורה

בבית הקברות — אשדוד

סמ״ר עוריה ויקטור ז״ל	בשעה 10.30
סמל עמרם אליהו ז״ל	בשעה 15.00
סמל קופיט יצחק ז״ל	בשעה 13.30
סמל רדלר עפר ז״ל	בשעה 09.00
סמ״ר רדביגגר משה (מריוס) ז״ל	בשעה 12.00

בבית הקברות הצבאי — הר הרצל

סרן אבידר יובל ז״ל	בשעה 15.00
סמ״ר אגרסט יעקב ז״ל	בשעה 13.30
רב״ט איטח יצחק ז״ל	בשעה 10.30
סמל אלקסלסי מיכאל ז״ל	בשעה 09.00
רב״ט בן חמו זיק ז״ל	בשעה 09.00
רב״ט בנאי דוד ז״ל	בשעה 10.30
רב״ט הלוי עזרא ז״ל	בשעה 12.00
סא״ל זפקו יגאל ז״ל	בשעה 13.30
סמ״ר יוסף יצחק ז״ל	בשעה 15.00
רס״ן ילובסקי עוזי ז״ל	בשעה 12.00
סמל מוצניק משה (קלאודיו) ז״ל	בשעה 16.30
סמל רבי משה ז״ל	בשעה 16.30

בבית הקברות הצבאי — חיפה

סמל אפלבים משה ז״ל	בשעה 09.00
סגן גברון פנחס ז״ל	בשעה 10.30
רב״ט גולדפינגר שמואל ז״ל	בשעה 12.00
רב״ט גטר יוסף ז״ל	בשעה 15.00
רב״ט דאגי דן גור־אריה ז״ל	בשעה 13.30
רס״ל ירדני (פרסמנטיר) חיים (קרול) ז״ל	בשעה 15.00
סמל כהן יוסף ז״ל	בשעה 16.30

בבית הקברות הצבאי — צפת

רב״ט אביגדור מרקו (מרדכי) ז״ל	בשעה 16.00
סמל הרמלין דוד ז״ל	בשעה 16.00
סמ״ר חדד מסעוד ז״ל	בשעה 16.00
סמ״ר כהן עזר ז״ל	בשעה 16.00
סמ״ר פרקש יהודה אריה ז״ל	בשעה 16.00
סמ״ר שחרור אמנון ז״ל	בשעה 16.00
סמל שמקה שמעון ז״ל	בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — קרית שאול

סגן אבני דודו ז״ל	בשעה 13.30
סמל אהרון איתן (סמיר) ז״ל	בשעה 13.30
רב״ט אוחיון נסים ז״ל	בשעה 10.30
טוראי אזגורי שמואל ז״ל	בשעה 16.30
סמל אקהויז צבי (הרש) ז״ל	בשעה 10.30
רב״ט בהרב גרשון ז״ל	בשעה 15.00
סמ״ר גולדמן זאב ז״ל	בשעה 09.00
רב״ט הרשקוביץ עופר (אאורל) ז״ל	בשעה 15.00
רס״ל זומר ארנון ז״ל	בשעה 12.00
טוראי זימבור נחום ז״ל	בשעה 16.30
רס״ן זמר יעקב ז״ל	בשעה 18.00
סמל חזום אנואר יעקב ז״ל	בשעה 18.00
רס״ן לנצנר ברוך ז״ל	בשעה 09.00
רב״ט שמואל נעים ז״ל	בשעה 12.00

בבית הקברות — שדרות

סמל פריאנטה יעקב ז״ל	בשעה 16.00
סמ״ר רוימי יהודה ז״ל	בשעה 16.00

תאום ההסעות נעשה בין המשפחות לבין קציני העדים

מרכז "יד לבנים"
ארגון להנצחת הגבורים ודאגה למשפחותיהם

מדינת ישראל
משרד הבטחון
המועצה הצבורית להנצחת החייל

אזרחי ישראל,

בימים אלה מועברים חללי מלחמת יום הכפורים מבתי הקברות הארעיים לבתי־הקברות הקבועים, לפי רצון המשפחות.

בימי המלחמה הובאו בנינו היקרים לקבורה ארעית. עתה עם הבאתם למנוחות ניתן לבני המשפחות לידידים וחברים לנשק, ללוותם בדרכם האחרונה.

עם העברת החללים נפתחו מחדש הפצעים שלא הגלידו, וגדול מאוד הכאב.

כאחים לגורל, אנו שותפים לסבל ולכאב.

אזרחי ישראל, אנו קוראים לכם לחלוק כבוד אחרון לבנינו ולהשתתף בהלוויות

תהילת נצח לגיבורים

להורים, לאחים ולאחיות, לרעיות וליתומים נאמר: חזק!

ד׳ מינים למרכז אירופה נשלחו ע״י מרכז אגו״י בירושלים

מהומות גרמו ל־4 מקרי מות בבתי סוהר בצרפת

הדחת נכסון לא תביא שנוי במדיניות המזה״ת

החסידים שעלו לירושלים נאלצו להתגורר בתנאי מחתרת

המודיע

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ושנונן

Y. A. ZISHINSKY
1672 — 53rd street
Brooklyn, N. Y. 11204
Tel. 851 . 5016
851 5100

صورة عن الأصل

הד היום

הטרגדיה של ניקסון

ב/ה יהיו, בודאי „דימוקרטים למהדרין" אשר יראו בהתפתלשלות האחרונה בארצות הברית, נצחון של שלטון החוק והדימוקרטיה שהתהליך ארוך וממושך התיצה את כחו של הנשיא ניקסון והביאה אותו עד כף המעבר שממנו אין לו כיצא אחר מאשר להתיר מידו את שרביט השלטון. דוקא כאשר הגיעה לשיאה של הצלחה מדינית בזירה הבינלאומית.

בודה ולא נבוש, אין אנו שותפים לדעה זו ובודאי אין אנו שותפים להרגשת הנצחון הפעם, בודאי, בלבותיהם של „ביצד־דימוקרטים" וקנאי האמת. זאת לא מפני שיש לנו אהדה, ואין אנו מתביישים לומר זאת, כלפי מר ניקסון הנרדף לא רק מפני שהוא ברדף, ולא רק מפני שהיה הנשיא הטוב ביותר ביחסו כלפי ישראל מאז עלה לשלטון בלי קולות יהודיים, ואשר שבשבכת לו חסד זה אפילו לרגע אחד, גם אם לפעמים יש בלבנו טרוניות, גם אם אנו מפקפקים על כמה מצעדיו האחרונים המעוררים תהיות. אנו פשוט אוהדים את האיש הנרדף ניקסון, כפני שרודפיו אינם מקנאים את קנאת האמת הצרופה, מפני שצריבת המדיניים צצהה והתגלגלה ככדור שלג, לא מתוך קנאות אלא מתוך קנאה על הצלחתו של האיש שנשבה במגיה לבית הלבן בנצחון נדיר.

אנחנו החיים במדינה שבה האמת הצרופה היא אורח נדיר בפרקליטים הפוליטיים, בודאי שאין אנו יכולים להיות שותפים לאותה שמחה שבשמחת ירדן להדיח של מר ניקסון על מעשה שבמותר כתהליכים התרחשו לא רק מהדוניזמבון אלא בהרבה מן המדינות „הנאורות" שבה החוק קיים רק כאשר מסרה את רצונותיו של השליט.

אולם, יש להפריד בין הצד האנושי הטראגי, לבין המשמעות המדינית של חילופי גברא בשלטון ושל תקופת המעבר הצפויה להתפשט. ספק אם אפשר לצפות להפתעות פוליטיות. אולם בוודאי לצפות להאטה בקצב התרבית הפוליטית באיזורנו ועל כך בוודאי: „גם זו לטובה".

תרבות המוח היהודי

כ. ה. יהודים ולא יהודים ברבים לשאול: מה קרה ל„מוח היהודי" הגאוני שתמיד היה נושא לקנאה של הגויים. היכן אותו קסם ואותו ברק שבו הצטיינו יהודים בכל התחומים, ולא לאחרונה בטכנה הפיננסית. היכן נעלם אותו כוח גאוני כאשר קמה המדינה היהודית, שרבים בהם ציפו לראות בה ביטוי להנהגה מוסרית מדינית וכלכלית. הלא ידועה התרומה הגדולה שתרמו יהודים לתרבות לגאות הכלכלית ולהתבונה המדינית של מעצמות המדינית גדולות ועליהם היינו אומרים: נתנו לזרים הילם.

שאלה זו מתעוררת לפתוע כמדבר המופקדה לפתים קריבות את מדינת ישראל, כרינה שלא הגיעה ליציבות כלכלית למרות הסיוע הגדול שהיא מקבלת בין הגולה כולה, על הפיזורים ועל התקלקלות שהתחדשו בה, לדאבוננו אנו נתקלים בהם יום יום, עד שאין לך יום שבו לא מתגלה קלונו ואין לך ייב שאין קלקלתו מרובה מכל חברו והדברים יגעים ומעציבים את היהודים שלנו כבאלה: מה עלה בגורלו של המוח היהודי.

כאשר השבוע נתגלתה ברבים איתה זוועה מסלידה המעוררת הלחלה כל איבת שאנו זוכרים בה, חשבנו לרגע: הנה נתגלתה „תרבות המוח היהודי" בהדורה חדשה, ולא פיתע בכל כיעורה „תרבות המוח היהודי" בהדורה הדשה, ולא מפני שמדובר במות שנבלע להוך קרבנו של טטרנים יהודי סתם כך לשם „קונדס". אלא מפני שבפשטות זו בתגלגלת התהום העמיקה שלתוכה נפל באיגרא רמא לבירא עמיקתא המוח היהודי. אותה תרבות בחוץ יהודית שהיתה סימן היכר מובהק להתהוה היהודי של היהודי נעלמה ונשארה רק פינה צנועה בעולם היהודי, פינה קטנה שהיא דבקה עוד באותה תרבות בחוץ יהודית. תרבות המזוככת את הנפש היהודית ובעלה אותו לגבהי רום רקיע.

יאמרו לנו שאנו הוצאים בהכללות, האיש אחד יחטא והקצף שלנו יוצא על כל „הצדה" הזאת שהקדושה וחזקה בבנה כל ימות השנה ולא רק ביכים שבהם הם צלים לכותרות. מבין שאנו עוסקים באנשים שבלבתם בבולתם רפואים, נביאים לעצמכם גם להתבונם בנוגהם באותו לקטיקין שקבלו ובאמר, הכרי הרביה על תרבות המוח המחייה בבנים לאו דוקא באותה מקולטה לרפואה שבה מבדים כבוד האדם ופורצים את גופו קרוב להפוך בן ערירה, לאו דוקא לטובת האדם. את טרגיה הרקיבים אפשר למצוא במקומות רבים המאפיינים את הדמיות של החברה היש־ראלית החדשה.

שעה קלה עם...

הרב מרדכי ש. שיינפלד

נשיא הסתדרות הרבנים בארה"ב

הסתדרות הרבנים באמריקה, הארגון רב העוצמה, בו מאורגנים 1200 רבנים ביניהם 950 המשמשים ברבנים כרבנים ומנהיגים רוחניים בבתי כנסת גדולים ובמוסדות בכל רחבי ארה"ב, הוא בישוד ורשמית אירגון לא כפ־לגתי, חברי ההסתדרות הרבנים נמנים כחברים במפלגות דתיות שונות, ב־מזרחי ובאגודי בפא"י ובאירגונים א־חרים, אבל משום כה שיכש באו ובכ־תפיד כנשיא ההסתדרות חבר או עס־קן במזרחי, השנה הל מפנה, זה ל־ראשונה נבחר כנשיא ההסתדרות ה־רב מרדכי שרגא שיינפלד, בן לבש־פחה אגודאית—חרדית ותיקה, שמ־עולם לא היה חבר במפד"ל ואינו מכ־היר עובדה זו.

פגשתי את הרב שיינפלד בביקורו הנוכחי בארץ, המשמש כרבה של „ישראל הצעיר" בפורסט היל שבניו יורק, הוסט, עירני, וכנה, „אמרתי עת נבחרתי לנשיא הסתדרות הרבנים כי לארגון הגדול שלנו שתי שמות. נקרא „הסתדרות הרבנים", בעברית. ו־נקרא „ראבינקל קאונסול אוף א־מריקה" באנגלית. ואני רוצה להדגיש ולהעניק עדיפות לשם העברי, למושג „רבי" ולא למושג „ראביי" האמר־קאני, לחזור ולהיות רבנים. אנו מ־עוניינים בכל קשר עם עולם התורה, בקבלת פנים שערך ועד הישיבות ב־ארץ לכבוד נציגי הסתדרות הרבנים שביקרו בארץ אמרנו ובנבות שאנו מעוניינים בקשר הדוק עם עולם הי־שיבות. רוצים לעזור לישיבות בכל מקום, הישיבות באמריקה מתלבטות בקשיים כספיים לעתים לא פחות ו־אולי יותר מהישיבות בארץ ישראל. בני לוכד בישיבת לייקוואוד ואני מכ־כיר את הקשיים הכספיים של ישיבה זו מקרוב, ישיבות קטנות נאלצות לבן להטיל את העומס על הורים ב־אמריקה, ויש ששבר ליכוד מגיע עד 1500 — 1600 דולאר לשנה, לרוב שו־לחים בניהם לישיבות יהודים שאינם בעלי אמצעים כספיים גדולים, יהודי שיש לו כמה ילדים בישיבות נאלץ ל־שאת נטל הקשה מדי עבורו. המוצא הוא — השגת תמיכה בממשלתית ב־איתה לבוסדות התורה, בעיה הכרוכה בקשיים רציניים מאוד, הרב שרה, נשיא אגודת ישראל בארה"ב עבד מזה שנים להשיג הבנה זו, באמצעית ש־ני בחוק האמריקאני המחייב הפרדה מוחלטת בין המדינה והדת ומוסדות דתיים, עובדה התוספת הבונעת כל תמיכה כספית, הנשיא ניקסון התיב־תרי הבטיח לשנות את פני הדברים אבל לא הצליח בשיטתו. אירגונים היהודים של יהודים מתנגדים לשנוי

בחוק בהתחשבה בנמוקים חסרי ערך. פעם היו חילוקי דעות בין חברי הס־תדרות הרבנים בשאלה זו ובימים כר־לנו מאוחדים בנכונות לכל מאבק כדי להשיג מטרה זו.

— האם אין גוונים שונים ומגמות שונות בהסתדרות הרבנים? — אני שואל.

— ברור — משיב לי הרב שיינ־פלד — שאין ארגון כה גדול עשוי בצור אחד, יש הבדל בין בתי כנסת של „ישראל הצעיר" לבין בתי כנסת מסויימים בערי השדה בהם פועלים חברי הסתדרות הרבנים אבל אין שום זרמים בעלי גוון מסויים. הסתדרות ה־רבנים כאירגון פועלה בכיוון הדתי הנאמן, קח למשל את ועדת הכשרות שלנו המורכבת מ־17 רבנים, ביניהם שלושה שזה עיסוקם הבלעדי, ועדה זו מפקחת על הכשרות שסימנה ידוע — „יודי" — שנתקבלה בכל רחבי ארה"ב, חברי ועדת הכשרות אינם תלויים ב־איש, אין הם מקבלים שום תמורה מ־בעלי מפעלים בעד תעודות הכשרות, הם מודרכים אך ורק משיקולי כש־רות הלכה. מקפידים על הלכה, על כל חשש, ויש מוצרים המיובאים מ־ארץ ישראל עם תעודת כשרות בשם הרבנות הראשית לישראל שאנו מס־רבים להעניק להם תעודה כשרות ש־לנו, לדוגמה מוצרים מבמפעלי „אוסם" שאין אנו בטוחים אם אין בהם גי־לטין, חוכר שיתכן ובא מבעלי חיים מאים, ובאין הדאוה בילאה — אין הכשר.

— האם אתה חבר במועדון הנ־שיאים של אירגונים יהודיים בכל הז־רמים? — אני שואל.

— כן — משיב לי הרב שיינפלד — אנו חברים במועדון זה, בו אין אר־גונת ישראל מתתפתת מטעמים עק־רוניים, למעשה קיים ועושה המו־עדון רק בענייני ארץ ישראל ויהודי רוסיה, זהו מועדון ההולשה דעות ש־הבריו נפגשים עם אנשי השלטון והמ־דינה, קיים גם מועדון אורטודוקסי של ראשי האירגונים הדתיים, במסגרת זו משתתפת גם אגודת ישראל, הפועל בעת משבר, כשסכנות אור־בות ליהדות הדתית בכלל. איבני ב־איבני לחשוב שאכן יותכן אי־חוד של כל הזרמים הדתיים ביהדות אמריקה כיום — מדגיש הרב שיינ־פלד — קיימים חילוקי דעות, הבדלי השקפות, בכל זאת עלינו לשבת יחד, לפעמים לא נדירות ליד שולחן אחד ולדון בבעיות המעסיקות והמרידות את כל יהודי דתי, ישנן בעיות שניתן לפתור אותן רק בכוחות משותפים וב־מאוחדים — מסיים הרב שיינפלד את הבריו.

יה"ב מנחם פרוש

עוד על מיהו יהודי

כוב ויפה עשה שר המשפטים אשר עם כניסתו נתן דעתו לסדרי בתי המשפט או ליתר דיוק לאיהסדרים בבתי המשפט ומה שנעשה בבתי ה־משפט עלובה עיסה כתרוימת בציר עליה...

[illegible]

הרב שלמה לורנץ

התמוטטות החינוך החילוני

ברצוני להקדיש את זמני — את כל הזמן העומד לרשותי בדיון זה על מצוד החינוך והתרבות — לידי־עה בהורידה שנתפרסמה היום. אני ראיתי את הידיעה ב„ידיעות אחרו־נות", ואני צריך בהלם. אינני זוכר מתי אי פעם הייתי בהלם כזה, כפי שאני נתון בו אחרי שקראתי היום את הבהירים את הידיעה. אינני יודע אם שר החינוך והתרבות שם לב לכך. קשה לחזור על הידיעה. אבל אני חייב לעשות זאת, משום כאוה אוטעה.

[illegible]

(דברים בדיון בכנסת על „מצב החינוך והתרבות")

אורחים בישראל

ר' שלמה קלגסבאלד

„אילו היו לנו מכשה עסקים בעלי שיעור קומה כר' שלמה קלגסבלד באגודת ישראל כי אז ומבכד „אגודת ישראל" היה אחר לחלוטין". — אמר לא פעם הרה"ג לוין זצ"ל. אבל לצערנו הרב לא קמו עדיין כתחרים לעסקן הדגול ורב פעלים זה, שבשבל ויגע, במסירות נפש והקרבה רשם פרק מזהיר בתולדות היהדות החרדית באירופה.

[illegible]

95 אחוז מילדי היהודים באנטוורפן מקבלים חנוך יהודי, כך ואין כבעט בהגבולות — אומר ר"ש קלגסבלד. יותר מ־60 אחוז מהילדים מתחנכים במוסדות החנוך שלנו, יסודי התורה ובית יעקב של אגו"י, בבתי הלבוד תורה של חסידי סטמר וחסידי בלז והיותר בבית ספר התכבוני. 95 אחוז מבוגרי יסודי התורה לומדים בישי־בה שהקיבוו בהולדינג ליד אנטורפן מגיל 15—16 עד לגיל 20, רובם ככו־לם יוצאים אחרי כן לישיבות גדולות בעולם. במוסדות בית יעקב מקבלו חנוך מתאים בנות מגיל הרך. גני הגן עד לגיל 20, כולל סמינר, רוו המורות בבית הספר כיום הן הניטון הסמינר שלנו. גם טולל הוקם בשנים האחרונות, לומדים שם אברכים כה שנים מבלי לקבל כל תשלום. תורה מחזיקים אותם.

[illegible]

רבין: סוריה מובילה מדינות ערב למלחמה

ראש הממשלה מר יצחק רבין הצ־היר ביום ד' בערב, כי סוריה מובילה את מדינות ערב למלחמה נגד ישר־אל. הסיכון ליזמה אותנו, אמר, עכ־הנה והמכנה לקראת מלחמה, לפני שהיא מרחצה, מתווה חצי הפתרון.

[illegible]

פהמי: ישראל מצחצחת חרבות

[illegible]

הוצאת „אמרי־פי" ירושלים

ת.ד. 6152 טל. 225979

בס"ד

שמחים לבשר לקהל הנכבד כי יצא לאור

סידור אמרי־פי

הסידור המושלם ביותר שהופיע עד עתה

כולל: תפילות חול, שבת ומועד

כל תפילה בשלימותה כולל כל הקדישים וההלכות השייכים לכל פרק ופרק במקום השייך אליו למהיות המתפלל.

הלכות זמני התפילות והתפלה התשלומים, הלכות ציצית, תפילין ומזוזה עם ציורי הדרכה.

הלכות שבת על כל פרטיה הנחוצים לכל בית בישראל, ובמיוחד הלכות יולדת והטיפול בתינוק בשבת.

בלוה אליו פירוש

הגיון לבי

לקט פירושים מדברי רז"ל על כל התפילות משולב בדברי מוסר מספרי הרב עידידבירו, ראשית חכמה, דבר בעתו והחפץ חיים ועוד.

דברים מתוקים מדבש השובים את לב לומדיהם ומקרבים את נפשם אל בוראם ומדריכים אותו ליראה אהבה ואחוה ושלום.

פרקי אבות מפוסקים עם פירוש רבנו עובדיה

הסידור מופיע בצורה מהודרת ומפוארת עם כריכה זהב בלתי משוערה.

מחיר הסידור — 24. ל"י

הוצאה מיוחדת לבתי הספר במחיר — 12. ל"י בלבד

הסידור מומלץ ע"י הראשון לציון הגר"ע יוסף שליט"א ראשי ישיבות מורים ואנשי חינוך.

הסידור מופיע בשתי מהדורות:

א) נוסח ספרד.

ב) נוסח ספרדים ובני עדות המזרח.

עובדיה יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

OVADIA YOSSEF

[illegible]

בדבר הזמנות לפנות: לת.ד. 6152 ירושלים